

«МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ»
«Сумський державний університет Навчально-науковий інститут бізнесу,
економіки і менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку і оподаткування»

«До захисту допущено»

«Завідувач кафедри»

Жанна ОЛЕКСІЧ

_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

зі спеціальності_071 «Облік і оподаткування» ,
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

за темою: Облік і аудит фінансових результатів

Здобувачки групи ОПз-01с Грибової Лілії Анатоліївни

(шифр групи)

«В кваліфікаційній роботі мають місце результати досліджень.

Результати та висновки інших науковців оформлене посиланнями на джерела».

(підпис)

(Лілія Грибова)

Керівник_к.е.н., доцент, Олексіч Жанна Анатоліївна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я і ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП	8	
Розділ 1	Теоретичні аспекти обліку та аудиту фінансового результату	10
1.1	Сутність і значення фінансових результатів у діяльності підприємства	10
1.2	Основні концепції обліку фінансових результатів та нормативно-правова база їх обліку	22
1.3	Методичні аспекти організації аудиту фінансового результату	32
Розділ 2	Організація та методика обліку і аудиту фінансового результату на підприємстві	40
2.1	Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства	40
2.2	Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку фінансового результату на підприємстві	47
2.3	Порядок проведення аудиту фінансового результату на підприємстві та шляхи вдосконалення обліку	58
ВИСНОВКИ	76	
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	79	
ДОДАТКИ	87	

ВСТУП

Підприємства в умовах сучасного економічного розвитку змушені працювати в ситуації значної невизначеності та непередбачуваності. Політична та соціально-економічна нестабільність в Україні підвищує ризики прийняття рішень і загального функціонування підприємств. Це підкреслює необхідність вдосконалення організації і методів обліку та контролю фінансових результатів діяльності господарюючих суб'єктів.

«Фінансовий результат» виступає як комплексний вияв ефективності фінансового, облікового управління на підприємстві. Формування результату діяльності визначається рівнем цін, тарифів, відсотковими ставками, ставками оподаткування та іншими економічними внутрішніми та зовнішніми факторами. Об'єктом є діяльність ТОВ «АСВ ЦЕНТР», основним видом діяльності якого є виробнича діяльність з виготовлення технологічної продукції.

Предметом дослідження є процес обліку і аналізу фінансових результатів на даному підприємстві.

Мета дослідження полягає у вивченні теоретичних основ і розробці практичних рекомендацій для покращення моделі обліку «фінансових результатів» підприємства.

Мета роботи відповідає завданням, які допомагають їх досягнути:

- проаналізувати та систематизувати термін та поняття «фінансових результатів»;
- розглянути методичні аспекти контролю, урахуванню та аналізу фінансових результатів підприємства;
- вивчити ведення обліку «фінансових результатів» на підприємстві «АСВ ЦЕНТР»;
- проаналізувати «фінансові результати» ТОВ;
- дослідити особливості організації контролю на підприємстві;
- обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення організації обліку в ТОВ «АСВ ЦЕНТР»;

– дослідити організаційні аспекти аудиту «фінансових результатів» підприємства;

– визначити напрями вдосконалення проведення аудиту «фінансових результатів» компанії.

Поставлена мета забезпечена застосуванням спектру методів, включаючи як загальнонаукові, так і спеціалізовані дослідницькі методики. Зокрема, методи узагальнення теорії та поєднання застосовувалися для розкриття сутності обліково-економічної категорії. Методичний аналіз обліку й аудиту доходу і витрат компанії був здійснений за допомогою індуктивного, дедуктивного підходів, а також порівняльного методу. Було розроблено рекомендації за методами синтезу і аналізу для удосконалення організації обліку «фінансових результатів» компанії.

На основі проведеного аналізу методики обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві обґрунтовано пропозиції з аудиту та удосконалення організації обліку результатів діяльності підприємства, що в майбутньому надасть можливість будь-яким користувачам отримувати коректну та зрозумілу інформацію про «фінансовий результат» від діяльності компанії.

Розділ 1 Теоретичні аспекти обліку та аудиту фінансового результату

1.1 Сутність і значення фінансових результатів у діяльності підприємства

Сучасний економічний розвиток України характеризується масштабними змінами у виробничій сфері, зумовленими ринковими відносинами. Ці зміни повинні реформувати концепцію бухгалтерського обліку та аудиту, особливо у контексті обліку і аудиту «фінансових результатів». Основна мета підприємства – є максимізація прибутку при мінімізації витрат і підвищенні якості обслуговування споживачів. Важливо зазначити, що збереження фінансової незалежності підприємства, забезпеченої прибутковою діяльністю, є ключовим фактором його фінансово-економічної стабільності в умовах конкуренції. Для того щоб прийняти правильне управлінське рішення необхідно мати достовірну інформацію про результат ефективної роботи, сформовану з урахуванням їх організаційної системи управління.

В першу чергу, важливо мати об'єктивну інформацію про витрати та доходи, оскільки вони є ключовими елементами, що впливають на фінансові результати. Реформа структури бухгалтерського обліку в Україні призвела до суттєвих змін у методології формування, обліку та відображення фінансових результатів у звітності за звітний період. Ці зміни базувалися на концептуальних засадах і принципах визначення «фінансового результату». Забезпечення створення єдиної структури для виявлення показників «фінансового результату» та їх занесення у фінансову звітність не відбулось.

Облікова політика підприємства в Україні узгоджуються з міжнародними стандартами фінансової звітності, але існують певні розбіжності в окремих підходах до визначення фінансових показників. Це обумовлює актуальність досліджень і розробки методичних підходів до визнання «фінансових результатів» в бухгалтерського обліку.

Облік фінансових результатів на підприємстві досліджували такі відомі науковці і фахівці, як: «В.В. Сопко, М.В. Белий, Г.Г. Голов, М.Я. Дем'яненко,

С.Ф. Кужельний, Ю.Я. Литвин, Н.М. Лишиленко, Є.В. Моссаковський, В.Г. Лінник, Л.К. Сук, Ткаченко, О.В. Кірейцев, Л.С. Шатковська, Ф.Ф. Бутинець, В.П. Ярмоленко та інші».

Відомі вітчизняні дослідники внесли значний вклад у розвиток обліку, проте низка проблем все ще потребує вирішення. Формування нормативів обліку, звітності, а також теоретичні питання цих процесів знаходяться на етапі розробки й розвитку. Впровадження НП(С)БО не відповідає сучасним вимогам підприємств та виробництва. Крім того, питання обліку «фінансових результатів» залишаються нерегульованими, що проявляється в несумісності управлінського та фінансового обліку, податкового на рівні підприємств. Це обумовлює необхідність подальших досліджень проблем ведення та розробок в обліку «фінансових результатів».

Основна мета підприємства, будь-якої діяльності або за формою існування – придбання «фінансового результату». Визначення «Фінансова результативність» — прибуток, що підприємство залучає в процесі діяльності. Він є ключовим економічним показником, що підраховує результати господарської та фінансової діяльності, надає загальне визначення їх ефективності. Категорії доходів і витрат пов'язані з терміном або визначенням «фінансового результату».

Таким чином, необхідність подальших досліджень у сфері методичних розробок з обліку «фінансових результатів» є об'єктивною і важливою для зростання ефективності діяльності підприємства та адаптації до сучасних вимог ринку.

Визначається і відображається згідно із Законом України «фінансовий результат» в обліку й фінансовій звітності як співвідношення прибутків і собівартості: «необхідно проводити порівняння прибутків і собівартості, які здійснено впродовж періоду для розрахунку результату за звітний період».

Звідси: «прибутки і собівартість віддзеркалюються в бухобліку і бухгалтерській звітності коли вони виникають, за будь-якої дати та надходжень грошових коштів. Прибутки підприємства більш ніж витрати, які здійснено –

розраховується прибуток, якщо собівартість більші ніж доходи підприємство розрахує збитки. Фінансові результати визнаються щодо економічної категорії – різниця за виручкою та витратами господарюючого суб'єкту.» – визначає Грабова Н. М. [13].

Економічна категорії «фінансових результат» – це сутність та порівняння прибутків та витрат.

Доход – за Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: [6] «зростання економічного зиску з набуття активу або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу, за винятком збільшення фондів у вигляді внесків власників». Цей процес вимагає достовірної оцінки доходу.

Економічна вигода – згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6] – «майбутня можливість надходження до організації коштів від долучення активів – вибуття активів та зростання зобов'язань, що додає зменшення власного фонду».

Економічна теорія по різному визнає прибутки та витрати. За теорією альтернативного підходу: «прибутки організації підприємства розділяють на реальні і альтернативні. Фактичні прибутки за положенням визначаються як загальний дохід організації від реалізації (звичайна діяльність)» [6].

Корягін М.В. визначає: «Альтернативні доходи визнаються розміром доходу, що організація отримає у разі зміни напрямку виробництва (доходи підприємства не витрачаються на придбання матеріалів, надходять на банківський рахунок або вкладаються в акції інших організацій). Якщо порівняти доходи організація визнає вірогідний напрямок роботи, що надасть найбільший дохід за витратами активів підприємства. Доходи для порівняння збільшують на ймовірність одержання цього прибутку, що надає можливість визначити згідно з видами діяльності підприємницькі ризики» [29].

Бутинець Ф.Ф. вважає: «витрати підприємства в економічній теорії розподіляються на внутрішні та зовнішні. Платежі зовнішнім підприємствам відносять до зовнішніх витрат. Розмір бухгалтерського прибутку визначається як

різниця між валовим прибутком (виручкою) та зовнішніми видатками, все це не включає скриті витрати – ресурсні витрати безпосередньо на підприємстві. Розрахована сума складає бухгалтерський прибуток підприємства за відомом внутрішніх витрат» [8].

Фінансові результати класифікуються за декількома критеріями. Перш за все, їх величина може бути позитивною (прибуток), нульовою або негативною (збиток).

Фінансовий результат тісно пов'язаний з поняттями прибуток і збиток. Проте у літературі дослідження поняття збитку зустрічаються рідко. Традиційно вчені частіше зосереджуються на прибутку, залишаючи питання збитку за межами уваги. Патарідзе-Вишинська: «...антипод прибутку це збиток, розрахунок якого не відокремлюється від достатнього результату виробничої діяльності, обчислюється збиток як порівняння між доходами і собівартості діяльності підприємства, але результат негативний» [60]. С.В. Мочерний надає визначення збитку: «активи, які безповоротно витрачені суб'єктами господарювання». Н.М. Малюга надає аналіз збитку у науковій роботі – «фінансовий результат підприємств та діяльності організацій, що з'являється при перевищенні собівартості над прибутками» [43]. Водночас важливим аспектом є визначення прибутку, що є одним із ключових питань методології бухгалтерського обліку.

Одночасно важливою частиною є визначення прибутку, яке є ключовим аспектом методології бухгалтерського обліку.

В економічній літературі, крім підприємницького прибутку, виділяють додаткові варіанти прибутку. До них належать: нормальний, плановий, бухгалтерський, економічний, чистий, валовий, додатковий, мінімальний та фінансовий прибуток.

Це дозволяє сформулювати загальний термін «прибуток»: «додаткова вартість – що визначається різницею між ціною продукції і собівартістю підприємства. Прибуток це результат появи додаткової вартості, факторів виробництва та капіталу що авансується. Сьогодні економічна наука заходу

визначає такі фактори, як капітал, праця, діяльність апарату менеджменту з виробництва, підприємницька діяльність, інформація, технологія, техніка, ризик» [19].

НП(С)БО, визначено види діяльності: «Операційна діяльність – діяльність підприємства для виготовлення продукції, або будь-які варіанти отримання прибутку, за винятком фінансової та інвестиційною діяльності.

Операційна діяльність – виробництво, реалізація продукції, яка забезпечує головну частину Прибутку.

Інвестиційна діяльність – фінансові операції та частина грошових коштів.

Фінансова діяльність – відтворення об'єму та складових частин позикового та власного розміру капіталу організації.

Надзвичайна подія – неочікувана операція або подія, що відрізняється і не повторюється». [52]

Загальний результат господарської діяльності підприємства, відповідно до принципу формування прибутку (збитку) та відображення операцій в обліку, розраховується:

$$\text{ЧП(З)} = (\pm \text{ФР о.д} \pm \text{ФР ф.о} \pm \text{ФР і.з.д.} \pm \text{Ф н.п.}) \quad (1.1)$$

де:

ФР о.д. - фінансовий результат від операційної діяльності;

ФР ф.о. - фінансовий результат від фінансових операцій;

ФР і.з.д. - фінансовий результат від іншої звичайної діяльності;

ФР н.п. - фінансовий результат від надзвичайних подій;

ЧП(З) - чистий прибуток або збиток.

Відображаються та розраховуються «фінансові результати» відповідно за класифікацією в «Звіті №2».

«План РБО» має уособлюючий рахунок «Фінансові результати» – 79, створений для відображення і обліку витрат та доходів організації з відповідними субрахунками та класифікує на:

- «основна діяльність» та її результат;
- «фінансові операції»;
- «інша звичайна діяльність»;
- «надзвичайні події».

«Інструкція до Плану рахунків» [22] визначає «фінансовий результат» від основних видів виробництва – як доходи від виробничої діяльності організації, різниця між доходами реалізації готової продукції та собівартістю реалізації, витрат на адміністрацію, збутових витрат та інших витрат».

«Результат фінансових операцій» – «дохід (витрати) фінансової діяльності підприємства, що дорівнює різниці доходів в капіталі та фінансових витрат» [22].

«Результат від іншої звичайної діяльності» – «дохід (витрати) від іншої діяльності організації – різниця між доходами від інвестицій підприємства та іншими витратами» [22].

«Результат надзвичайних подій» – «дохід (витрати) від надзвичайних подій – що є відємом між доходами надзвичайних подій та витратами надзвичайних подій» [22].

Згідно з НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» [67] «фінансові результати» розглядають як облікові та як податкові. НП(С)БО 17 визначає ці «фінансові результати»:

«Прибуток, який обліковується» – «дохід (витрати) перед оподаткуванням, розрахований в обліку та відображений у «Звіті №2» за період». [67]

«Прибуток, який оподатковується» – «дохід (витрати), що розраховано за податковим законодавством підприємством за період». [67]

«Прибутки, які нерозподілено поточного періоду відображаються на рахунку «Нерозподілені прибутки» 44 і види фінансових результатів можна побачити на субрахунках» [67].

Розглянемо різні види фінансових результатів. (додаток А)

Валовий прибуток (збиток) це різниця між доходом від реалізації продукції та витратами реалізації на продукцію (послуги). Розраховується від реалізації сума чистого прибутку:

Дохід від реалізації продукції - ПДВ, акцизний збір, інші податки і збори, інші вирахування з доходу = чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (1.2)

Розрахуємо розмір «валового прибутку організації»:

Валовий прибуток (збиток) = чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (1.3)

Прибуток щодо основної діяльності»:

Прибуток щодо «основної діяльності» визначається:

Прибуток (збиток) від операційної діяльності = валовий прибуток (збиток) - адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати (1.4)

Прибуток щодо «звичайної діяльності» визначається:

До вирахування податків:

Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування = прибуток від операційної діяльності ± дохід від участі в капіталі, інші фінансові доходи, інші доходи ± фінансові витрати, втрати від участі в капіталі, інші витрати (1.5)

Прибуток = прибуток від звичайної діяльності до оподаткування
- податок на прибуток

(1.6)

Розрахуємо чистий прибуток (збиток) відповідного звітного періоду:

Чистий прибуток (збиток) = фінансовий результат від звичайної діяльності ± дохід від надзвичайної діяльності, податок на прибуток від надзвичайної діяльності, витрати від надзвичайної діяльності, зменшення податку на прибуток від збитків надзвичайної діяльності

(1.6)

На рахунках «доходи, які надзвичайні» та «витрати, які надзвичайні» знаходять відображення:

- «збитки від надзвичайних подій які не є відшкодовані, витрати від стихійного лиха» [67];
- «доходи і витрати щодо операцій, які є надзвичайними» [67].

Втрати, понесені внаслідок надзвичайних подій, відображаються з урахуванням зменшення податку на прибуток, пов'язаного з цими втратами. У рядку «податки з НП» фіксується розмір податків, та сплачується з прибутку, від НП.

Основні (операційні) фінансові результати забезпечують оцінку ефективності повсякденної діяльності підприємства, його здатності генерувати доходи від своєї основної діяльності.

Неосновні (позареалізаційні) фінансові результати відображають вплив на фінансовий стан підприємства різних факторів, не пов'язаних безпосередньо з його основною діяльністю, і можуть включати як позитивні, так і негативні фінансові наслідки від сторонньої діяльності.

Основні (операційні) та неосновні (позареалізаційні) фінансові результати відрізняються за джерелами доходів і витрат, які формують ці результати. Ось основні відмінності між ними:

Основні (операційні) фінансові результати формуються переважно з основної діяльності підприємства, яка включає виробництво та реалізацію товарів і послуг.

Доходи можуть включати виручку від продажу продукції, надання послуг, орендні платежі тощо. Витрати включають собівартість реалізованої продукції, витрати на матеріали, заробітну плату працівників, амортизацію основних засобів, адміністративні витрати тощо.

Неосновні (позареалізаційні) фінансові результати виникають з діяльності, яка не є основною для підприємства. Доходи можуть включати проценти від депозитів, дивіденди, доходи від продажу основних засобів, дохід від інвестиційної діяльності, курсові різниці, штрафи та пені, отримані за порушення контрактів. Витрати можуть включати збитки від продажу основних засобів, проценти за кредитами, курсові різниці, штрафи та пені, сплачені за порушення контрактів. Відображають вплив на фінансовий результат підприємства факторів, які не пов'язані з основною діяльністю.

Можуть мати значний вплив на загальний фінансовий результат, але не показують ефективність основної діяльності підприємства.

«Фінансовий результат» – результат виробництва чи надання послуг, і також є варіантом подовження господарської діяльності підприємства. Укріплення бюджету держави є можливим тільки за великих показників фінансового результату діяльності підприємства.

«Фінансовий результат» – головний показник діяльності організації, виступає як орієнтир і відображає вектор розвитку. Управлінські рішення в сучасних умовах господарювання повинні забезпечити ефективну діяльність, зростає самостійність і відповідальність. Досягнутий фінансовий результат відображає спроможність виробничої та фінансової діяльності підприємства.

«Фінансовий результат» є узагальнюючим показником, який поєднує всі напрямки діяльності підприємства і визначає економічні показники.

Любар О.О. формулює: «Виробнича діяльності підприємства потребує великої кількості ресурсів. Раціональне вживання придбаних ресурсів – мета організації і відтворюється в якості результатів діяльності.» [41].

Підсумок фінансового результату очікують керівництво та колектив підприємства, акціонери, державні органи, кредитори та інші внутрішні та зовнішні користувачі інформації. Отримання достатнього «фінансового результату» надає визнання його суспільством, надає можливість проводити господарську діяльність.

Податок є для держави результатом фінансової, підприємницької діяльності, розмір якого визначається від кінцевих результатів діяльності організації. Розподілення частини прибутку після оподаткування на користь вкладника або інвестора є також результатом. Кінцевий чистий фінансовий результат підприємства, який залишився після сплати податків, відсотків кредиторам та дивідендів власникам, призначений для подальшого виробничого та соціального розвитку організації. На ринку остаточний фінансовий результат підприємства знаходить своє відображення в оцінці його вартості фондовими біржами та торговельними системами.

Вартість підприємства є узагальненим показником ефективності та результативності діяльності, визначається як результат довгострокового впливу на перспективу.

В теперішній час збільшується вага внутрішнього контролю в обліку та управлінні організацією, що на виявлення реального положення, правильності фінансової звітності і бухгалтерської обліку на підприємстві.

Фінансовий результат як універсальна економічна категорія є важливим інструментом для оцінки ефективності підприємницької діяльності. Він дозволяє враховувати два основні фактори: максимізацію доходів та мінімізацію витрат. Це базис для складання та аналізу фінансової звітності, планування, прогнозування та прийняття управлінських рішень. Фінансовий результат також

є ключовим показником для оцінки фінансового стану підприємства, включаючи його ліквідність, платоспроможність та стабільність.

1.2 Основні концепції обліку фінансових результатів та нормативно-правова база їх обліку

Облік фінансового результату є однією з ключових складових фінансового обліку, що дозволяє підприємствам оцінити свою економічну ефективність і фінансову стійкість. Він охоплює такі аспекти, як визначення доходів і витрат, облік прибутків та збитків, а також їх відображення у фінансовій звітності. Зазначений процес регулюється як нормативно-правовими актами, так і теоретичними основами, що формують підґрунтя для розуміння та застосування облікових принципів.

«Фінансовий результат» – головний показник ефективності виробничої та фінансової діяльності. Складна економічна ситуація в Україні, умови недостатнього банківського кредитування, відсутність конкурентоздатності та недостатність нововведень покладає на показник фінансового результату особливу роль в спроможності здійснювати діяльність.

Сучасна автоматизована система обліку формує звітність, аналізує кореговані управлінські питання, надає ефект зростання – все це визначає результативність роботи підприємства.

Науковці визначають термін «Фінансові результати» з багатьох боків, результати наведені на рисунку 1.1.

Економічна наука виділяє декілька варіантів висвітлення «фінансових результатів» організації:

- «метод зрівняння прибутків і витрат – визначення прибутку як різниця доходів і витрат;
- «чисті активи та їх зміна» – різниця власного капіталу».

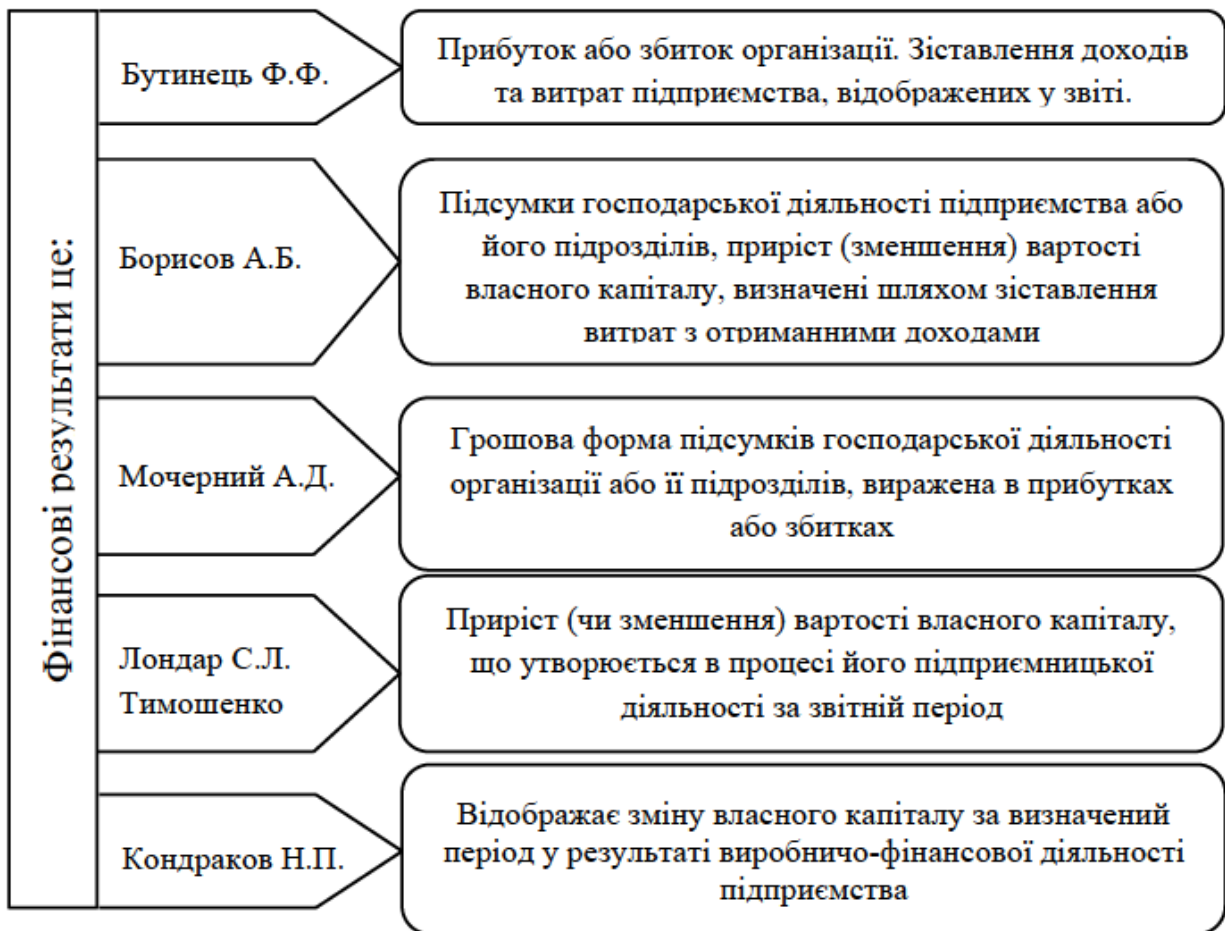

Рисунок 1.1 – Визнання в науковій літературі терміну «фінансові результати»

Нормативні вітчизняні документи відображають та регламентують формування і облік «фінансових результатів» діяльності організацій та підприємств: НП(С)БО 17, НП(С)БО 1, НП(С)БО 16, НП(С)БО 15.

Вивчення нормативно-правової бази за даними таблиці 1.1 – законодавство України термін «фінансові результати» не розглядає, окремі нормативно-правові акти визначають поняття «витрати», «доходи», «прибуток (збиток)».

Таблиця 1.1 – Показники фінансового результату за нормативами

Нормативний документ	Трактування терміну
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2]	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [6]	Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати
	Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) – звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід
	Сукупний дохід – зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками)
	Інший сукупний дохід – доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства
	Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати
	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо) та податків і зборів
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [9]	Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу

За НП(С)БО 1, у «Звіті №2» повинна міститися інформація: «про прибутки, збитки, витрати, доходи, сукупний дохід за звітний період. Форма фінансової звітності відрегульована: ясна, прозора, інформативна для контролю. Фінансова звітність має забезпечувати користувачам можливість для порівняння: фінансових звітів організації за будь-який термін». [78].

Підставою для ведення фінансової звітності та бухгалтерського обліку – є первинні документи, які відображають факт здійснення господарської операції.

Контроль і порядок обробки первинних даних на базі первинних документів складають зведені облікові документи.

Загальними джерелами інформації при формуванні фінансового результату підприємства є первинні документи як по продукції підприємства і з

відпуску сировини та матеріалів у виробництво, документи, що відображають фактичні витрати на утримання АУП і збут.

За Інструкцією для обліку фінансових результатів» визначає рахунки сьомого класу «Доходи і результати діяльності» та дев'ятого класу «Витрати діяльності», а також рахунок сорок чотири «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

«Рахунок 79 «Фінансові результати» призначено для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати діяльності підприємства. За кредитом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток. Сальдо рахунку при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Рахунок 79 «Фінансові результати» має такі субрахунки: 791 «Результат операційної діяльності»; 792 «Результат фінансових операцій»; 793 «Результат іншої діяльності». На рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» ведеться облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку. За кредитом рахунку відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом – збитки та використання прибутку. Рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» має такі субрахунки: 441 «Прибуток нерозподілений»; 442 «Непокриті збитки», 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» [22].

Відповідно до вимог Закону України, НП(С)БО 1: облікова політика – «принципи і методи в організації для формування фінансової звітності» [56].

НП(С)БО) 1 визначає, що підприємство надає визначену політику бухобліку через опис: методи обліку, статі звітності.

На рисунку 1.2 представлено структуру бухобліку прибутків та витрат.

Облікова політика підприємства повинна включати методичні аспекти організації бухгалтерського «фінансових результатів» діяльності. Принципи оцінки статей звітності, а також методи обліку окремих їх компонентів, що

суб'єкт визначає самостійно і закріплює у наказі про облікову політику, безпосередньо впливають на розмір фінансового результату.

Організація бухгалтерського обліку фінансових результатів підприємства включає наступні пріоритетні напрямки: правильне визначення і достовірна оцінка кожної класифікаційної групи, визначення витрат і доходів за відповідними категоріями, коректне та повне документування, відображення в облікових документах, надання достовірної інформації для контролю і потреб управління.

Фінансовий результат діяльності кожного суб'єкта господарювання є ключовим і складним показником, визначаючим його ефективність на ринку. Позитивний фінансовий результат не лише є основною метою діяльності підприємства, але і виступає джерелом фінансування для різних рівнів бюджетів. Крім того, він забезпечує необхідні умови для процесу розширеного відтворення виробництва.

Підсумок фінансової та економічної діяльності підприємства – показники формування фінансової звітності та практична оцінка фінансової спроможності, інформаційна база прийняття коректних рішень менеджменту, зовнішніми і внутрішніми користувачами.

На показники «фінансових результатів» впливають вид діяльності: звичайна діяльність та надзвичайна.

Рахунок 79 «Фінансові результати» здійснює узагальнення інформації про фінансовий результат підприємства(додаток Б).

«Фінансові результати» 79:

«Результат операційної діяльності» – 791;

«Результат фінансових операцій» – 792;

«Результат іншої звичайної діяльності» – 793;

«Результат надзвичайних подій» – 794.

Дебет рахунка 79 «Фінансові результати» демонструє суми рахунків обліку собівартості, сума податку прибуток, кредит – сума закриття рахунків прибутків.

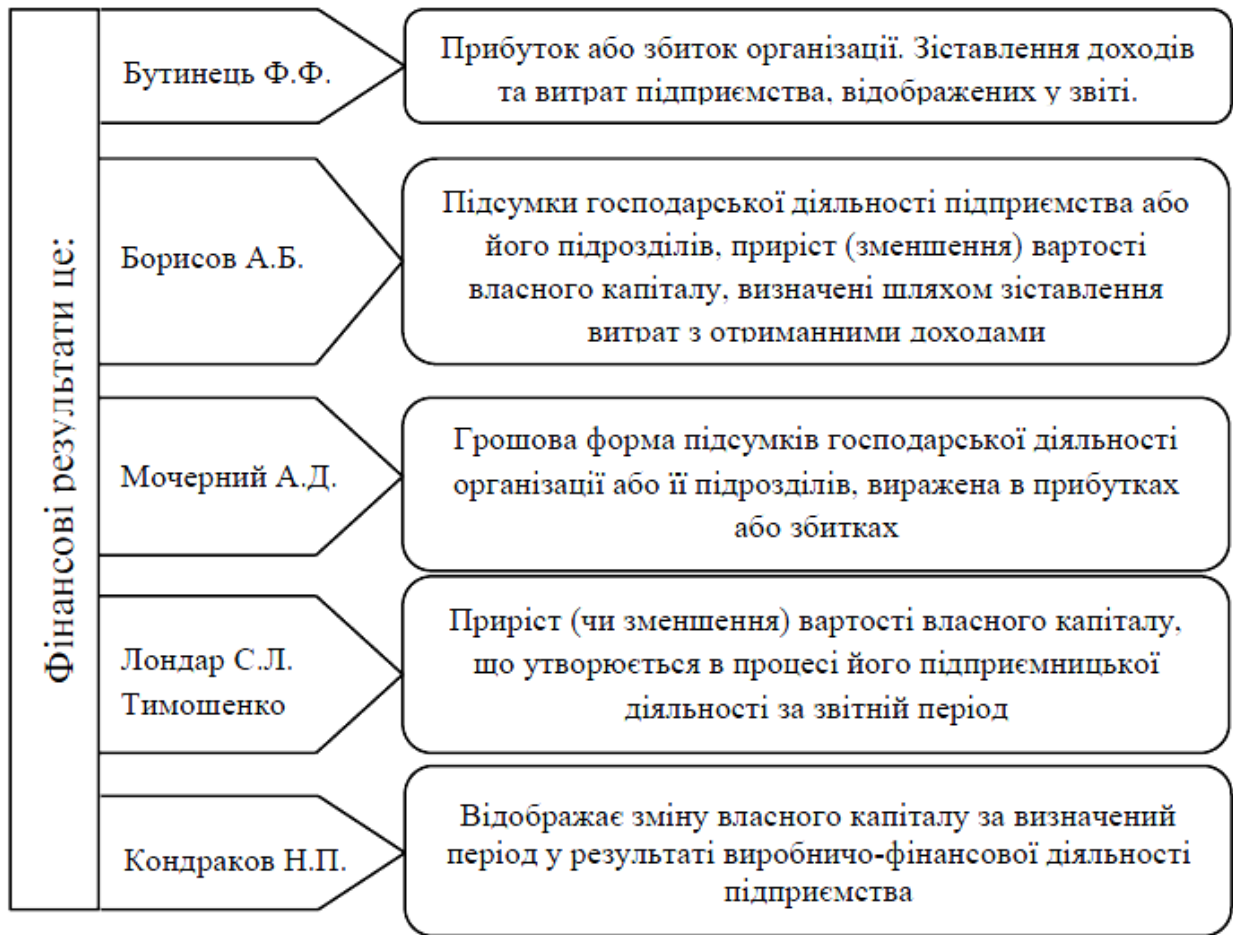

Рисунок 1.2 – Облікова політика і фінансові результати

Схема обліку по субрахунку 791 представлена на рисунку 1.3.

Субрахунок № 79 «Фінансові результати від основної діяльності»	
Дебет	Кредит
Кредит рахунків (в порядку закриття рахунків) №90 «Собівартість реалізації» (готової продукції, товарів, робіт і послуг) №92 «Адміністративні витрати» за видами витрат: загальні корпоративні витрати, на службові відрядження та утримання апарату управління тощо № 93 «Витрати на збут», пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг) №94 «Інші витрати операційної діяльності» (витрати на дослідження та розробки, собівартість реалізованої іноземної валюти та ін.) № 98 «Податки на прибуток» (від звичайної діяльності)	Дебет рахунків №70 «Доходи від реалізації» (готової продукції, товарів, робіт і послуг) №71 «Інший операційний дохід» (дохід від реалізації іноземної валюти, від реалізації інших оборотних активів та ін.)
Сальдо-Збиток	Сальдо-Прибуток

Рисунок 1.3 – Схема обліку фінансових результатів

Чистий прибуток розраховується в кінці року і реєструється в дебет «Фінансові результати» 79, а також кредиті рахунка «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» 44. Збиток, який відображено в баланс, відтворюється у дебет рах. 44 «Нерозподілені прибутки» і кредиті рах. «Фінансові результати» 79. Рах. 79 повинен закритись і не має сальдо. Кредитне сальдо на рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» вказує на нерозподілений прибуток, тоді як дебетове сальдо показує непокритий збиток. Збиток за звітний рік відображається на дебеті субрахунка 442 «Непокриті збитки», а дебетове сальдо на цьому підрахунку вказує у сумі збитку в цей період. Собівартість і збитки відтворені у рахунку, суми зборів і податків з прибутку, додаються до непокритих збитків.

Взаємозв'язок між нормативними актами та теоретичними основами в обліку фінансового результату полягає в інтеграції теоретичних концепцій у практику через нормативне регулювання:

1. Визнання доходів і витрат:

Теоретичний аспект: Відповідно до концепцій нарахування та відповідності, доходи та витрати повинні відображатися у періоді їхнього виникнення.

Нормативний аспект: МСФЗ та НСБО регламентують порядок визнання доходів і витрат, деталізуючи їх облік у відповідних стандартах [45,56].

2. Визначення чистого прибутку:

Теоретичний аспект: Концепція обачності впливає на визначення чистого прибутку через оцінку доходів і витрат.

Нормативний аспект: Закони про оподаткування та стандарти бухгалтерського обліку визначають, як саме обчислюється та відображається чистий прибуток у фінансовій звітності.

Правильне визнання «фінансового результату» ґрунтується на загальних принципах організації та методиці обліку витрат. В Україні методика обліку, відтворення облікової політики організацій відповідають МСФЗ, але існують розбіжності в окремих концептуальних підходах до визнання фінансових

результатів.

Нормативна база для визначення фінансових результатів діяльності підприємства складається з низки законів, нормативних актів, стандартів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, які регулюють процес формування, обліку і відображення фінансових результатів у звітності. Ці документи забезпечують єдиний підхід до обліку доходів і витрат, а також встановлюють правила та вимоги щодо прозорості та достовірності фінансової інформації. (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Нормативна база для визначення фінансових результатів

№	Норматив
1.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999г. №966-XIV
2.	Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» в редакції Закону України від 22.05.1997р. № 283/97-ВР, зі змінами та доповненнями
3.	Закон України «Про податок на додану вартість» в редакції Закону України від 03.04.1997р. № 168/97-ВР зі змінами та доповненнями
4.	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999г. № 291
5.	Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000г. № 419
6.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999г. № 290
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999г. №318, зі змінами
8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000г. № 39, зі змінами

Дотримання цих нормативних актів дозволяє підприємствам формувати точну та достовірну фінансову звітність, що є основою для прийняття економічних рішень.

1.3 Методичні аспекти організації аудиту фінансового результату

Одним із ключових аспектів аудиту є вивчення діяльності підприємства з формування, визначення, розрахунку та обліку «фінансових результатів» господарської, фінансової та іншої діяльності підприємства.

Аудиторська перевірка проводиться та визначає загальні компоненти процесу організації – як сутність, мета, завдання перевірки, об'єкти інформації.

Внутрішня структура аудиторської перевірки «фінансових результатів» діяльності підприємства розкривають відповідні питання, має три етапи:

- Констатація (положення справ);
- Аналіз (перевірка прийнятих управлінських рішень за діючим законодавством);
- Вжиття заходів (відповідні дії для виправлення процесу управління).

Мета аудиту фінансових результатів підприємства:

- Перевірка відповідності обліку та інформації з собівартості продукції нормативним документам. Також важливо перевірити коректність обліку витрат діяльності відповідно до прийнятої облікової політики та законодавства. Не менш важливо переконатися в правомірності класифікації витрат і їх відображення в реєстрах обліку і фінансовій звітності.;

- «Аудиторський висновок повинен визначити об'єктивну реальність з положенням достовірності, об'єктивності, правдивості і законності відображення доходів та фінансових результатів в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Ця істинність передається аудиторським висновком користувачам інформації» [40].

Завдання аудиту фінансових результатів, що відокремлено у відповідності до існуючих рівнів оцінки фінансової звітності. Цей напрям конкретизує завдання аудиту, надає аудитору можливість логично і послідовно формувати думку про облікову інформацію, направлено та оперативно проводити перевірку прибутку та розрахунок прибутковості у фінансових документах організації.

Об'єктами аудиту вважаються усі господарські операції і факти, сформовані господарські процеси, господарська діяльність підприємства, що полягає перевірці.

Аудиту в організації підлягають активи та їх рух, зобов'язання, капітал. Об'єкт аудиту різноманітні, перелічити їх дійсно неможливо. Ефективність аудиту фінансових результатів досягається перевіркою всіх об'єктів, з яких відокремлюють чотири етапи:

- Облікова політика, її частини в організації щодо фінансових результатів;
- облік господарських операцій з фінансових результатів, витрат та прибутків;
- Первинні документи, звітність, реєстри обліку;
- Попередні перевірки інформації з визначеного питання.

Аудиторська перевірка фінансових результатів діяльності організації –

Визначення аудитором джерел обліку та інформації, надання найповнішої характеристики об'єкта. первинні документи, наказ про облікову політику, облікові реєстри, реєстри синтетичного обліку, акти та довідки, відповідні рахунки, аудиторські висновки та різноманітна документація [40].

Джерело інформації для проведення аудиту – обліковий документ. Аудитор повинен розуміти, які документи обліковують виникнення прибутків і витрат, облікові реєстри.

План аудиторської перевірки – загальне правило проведення аудиту. Розроблена та визначена методика аудиторської перевірки це забезпечення повної процедури аудиту.

Складання плану аудиту пов'язано з визначенням цілей, завдань, об'єктів, джерел інформації аудиторської перевірки, а також відповідальності та обов'язків аудиторів. Якість та ефективність аудиторських перевірок гарантує тільки врахування вищезазначених факторів.

Планування складається деяких етапів:

- достовірність показників;
- бухгалтерська звітність;
- визначення аудиторських процедур;
- загального плану;
- досліджені факти господарського життя;
- аудиторської програми.

Загальний план аудиту розробляється після отримання даних про підприємство. Цей документ визначає загальний порядок та стадії проведення аудиту, де присутня логічна послідовність, види робіт, період, виконавці та інш.

Внутрішній контроль, специфіка бізнесу, система обліку, суттєвість впливають на порядок складання аудиторського плану.

Фахівець, який розробляє план аудиту повинен відслідковувати наступні питання:

Характеристика діяльності підприємства, структура управління, внутрішні та зовнішні фактори, результати попереднього аудиту, виробничий процес, фінансовий стан, обов'язки робітників та керівництва;

Система внутрішнього контролю, облікова політика, методологія та принципи бухгалтерського обліку;

Визначення напрямів аудиту, порогу суттєвості помилок, аудиторського ризику.

Напрями аудиту, інформаційні технології, оцінка внутрішніх аудиторів.

Участь в проведенні аудита інших аудиторських фірм.

Інші питання: увага та відносини.

Обсяг і склад аудиторських процедур на першому етапі планування починається з оцінки структури бухгалтерського обліку і системи внутрішнього контролю.

Ймовірність помилок що мають вплив на правдивість фінансової інформації визначається під час оцінки ефективності не визначається системою

внутрішнього контролю, гарантії відсутні: керівництво може не контролювати встановлені правила.

Зовнішній аудитор надає оцінку результативності внутрішнього контролю на підприємстві та бере до уваги обмеження його ефективності:

- незалежність контролю;
- досвід та кваліфікація робітників, які здійснюють контрольні заходи;
- строки бухгалтерських перевірок, їх суб'єкти;
- бухгалтерські документи;
- вплив управління на внутрішній контроль.

Аналітичні процедури виконують на етапі планування для виявлення питань і планують роботу. Наприклад: порівняння економічних показників за кілька років, облікових даних.

Аналіз відповідної документації, опитування персоналу – етапи підготовки вивчення і плану перевірки структури бухгалтерського обліку, регламенту внутрішнього контролю.

Письмова форма програми аудиторської перевірки готується аудитором і встановлюється завдання та процедури з відповідною деталізацією об'єктів аудита. Це типова інструкція для проведення аудиту і є елементом контролю. Перелік об'єктів аудиту надається за напрямками і часом на процедуру [40].

Забезпечується ефективність аудиту через досконалі планування та розробку програм аудиту.

Документальне оформлення аудиторської перевірки фінансових результатів є важливим аспектом аудиту діяльності організації, кваліфікованого проведення у відповідності до принципів аудиту.

Записи аудитора є його робочою документацією. Факти, перевірки, інформацію, висновки за якими він фіксує проведені роботи під час проведення аудиторської перевірки. В аудиторський висновок додають висновки і пропозиції.

Багато вчених розглядали методика документування аудиту фінансового результату та висновки.

Ведення робочої документації забезпечує реєстрацію результатів аудиту для узагальнення прийнятих рішень, виконується для підготовки та складання підсумкової документації

На рис. 1.4 представлено робочу документацію щодо проведення аудиту фінансових результатів.

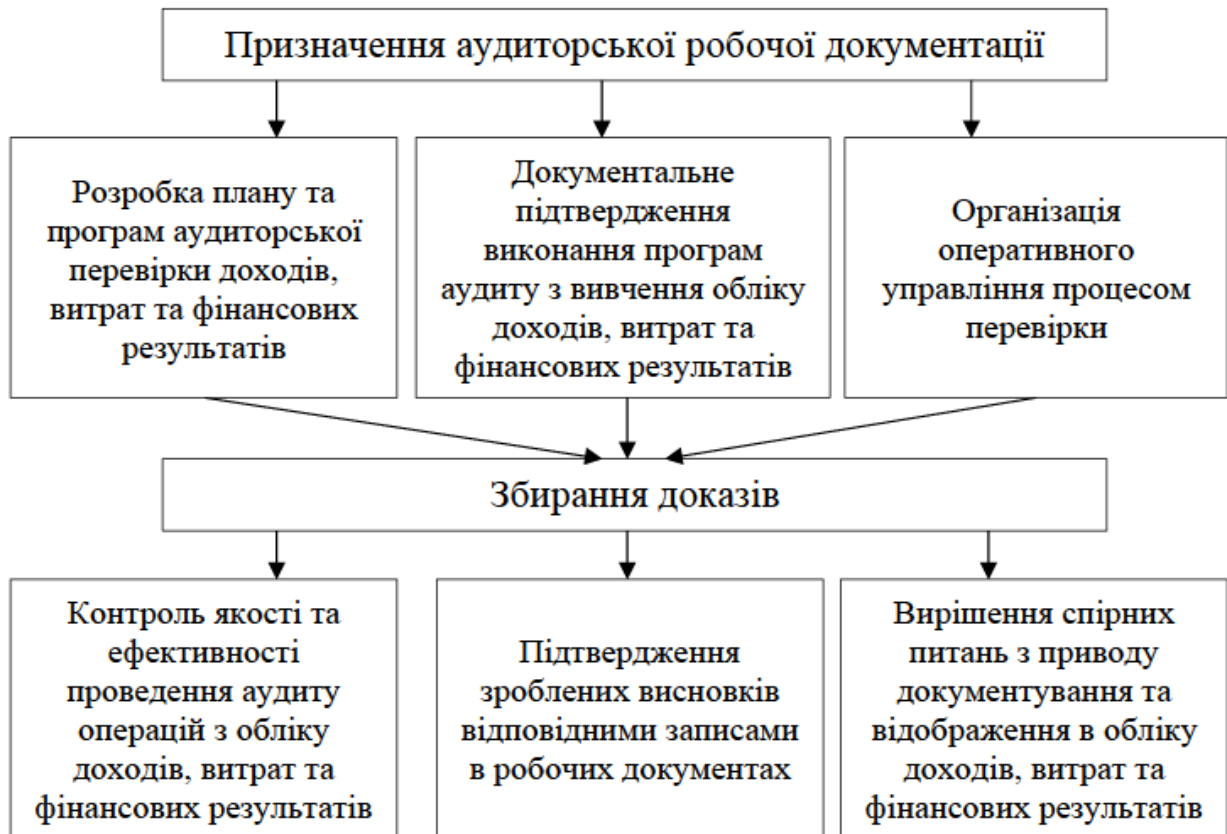

Рисунок 1.4 – Робоча документація аудиту фінансових результатів

Аудит фінансових результатів – визначений порядок виконання аудиторської роботи за встановленими способами виконання та достатньої ефективності за умовами договору.

Розділ 2

Організація та методика обліку та контролю фінансового результату на підприємстві

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ «АСВ ЦЕНТР» спеціалізується на широкому спектрі продукції, послуг і робіт, охоплюючи наступні напрямки: виробництво устаткування для промислових підприємств, механічна обробка матеріалів, ремонт і технічне обслуговування промислових машин, обслуговування металевих виробів, виготовлення розподільчих шаф і корпусів для установок та обладнання для мікроклімату та розподільного обладнання.

Економічна діяльність – за напрямом «Виробництво устаткування», «Оптова торгівля» та «Конструкторська та іноваційна діяльність». Знаходиться ТОВ «АСВ ЦЕНТР» в м.Краматорську Донецької області.

ТОВ «АСВ ЦЕНТР» має конструкторські та виробничі бази, а також висококваліфікованих робітників і фахівців. виробничі лінії оснащені новітнім обладнанням, що дозволяє нам випускати продукцію високої якості з дотриманням усіх технологічних стандартів, є можливість виготовляти широкий спектр продукції завдяки багатофункціональним машинам і устаткуванню, яке може легко адаптуватися до змін у виробничому процесі..

Пропонуються рішення, розроблені відповідно до специфічних потреб клієнтів, забезпечуючи індивідуальний підхід до кожного замовлення, вся продукція проходить строгий контроль якості, що гарантує її відповідність міжнародним стандартам, впроваджується екологічно чисті технології у виробництво, з метою мінімізації впливу на навколишнє середовище, забезпечується створення продуктів, які випереджають сучасні ринкові тенденції.

Середня списочна кількість ТОВ «АСВ ЦЕНТР» протягом періоду– 24 працівника.

ТОВ «АСВ ЦЕНТР» самостійно здійснює оформлення робітників та тривалість робочої зміни, а також встановлює форми і системи оплати праці. Всі ці положення відображені в Статуті підприємства. Діяльність підприємства очолюється директором, який, діючи від імені ТОВ «АСВ ЦЕНТР», розпоряджається коштами в рамках своїх повноважень, укладає угоди, видає накази. Директор також відповідає за застосування заохочень і дисциплінарних заходів до працівників згідно з правилами внутрішнього розпорядку та дійсним Законом України про працю, і здійснює інші дії, необхідні для ефективного функціонування підприємства.

В ТОВ «АСВ ЦЕНТР» бухгалтерський облік здійснюється відповідно до таких нормативних документів: Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і НП(С)БО. Бухгалтерські операції проводяться згідно з «Інструкцією щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій», від 30.11.1999 року № 291.

Облік проводиться згідно з «Наказ про облікову політику», інструкцій, а також внутрішніх і галузевих положень та інструкцій.

Бухгалтерський та статистичний облік на підприємстві ведеться в установленому чинним законодавством України порядку.

Облікова політика ТОВ «АСВ ЦЕНТР» створена у відповідності з чинними нормами бухгалтерського та податкового обліку в Україні. Облік на ТОВ «АСВ ЦЕНТР» здійснюється з використанням бухгалтерських програм. Узагальнені економічні показники виробництва ТОВ «АСВ ЦЕНТР» надано в таблиці (додаток В). Фінансовий стан визначає фінансові відносини суб'єкта господарювання і його здатність фінансувати власну діяльність у визначений період, а також ефективність використання наявних коштів.

Кіндрацька: «Оцінка фінансового стану підприємства полягає в аналізі показників фінансового стану за нормативами підприємства, а також виявлення факторів, що вплинули на його значення» [25].

Представлені дані свідчать про те, що ТОВ «АСВ ЦЕНТР» нарощує обсяги реалізації і має на балансі основні засоби. (рис. 2.1, 2.2)

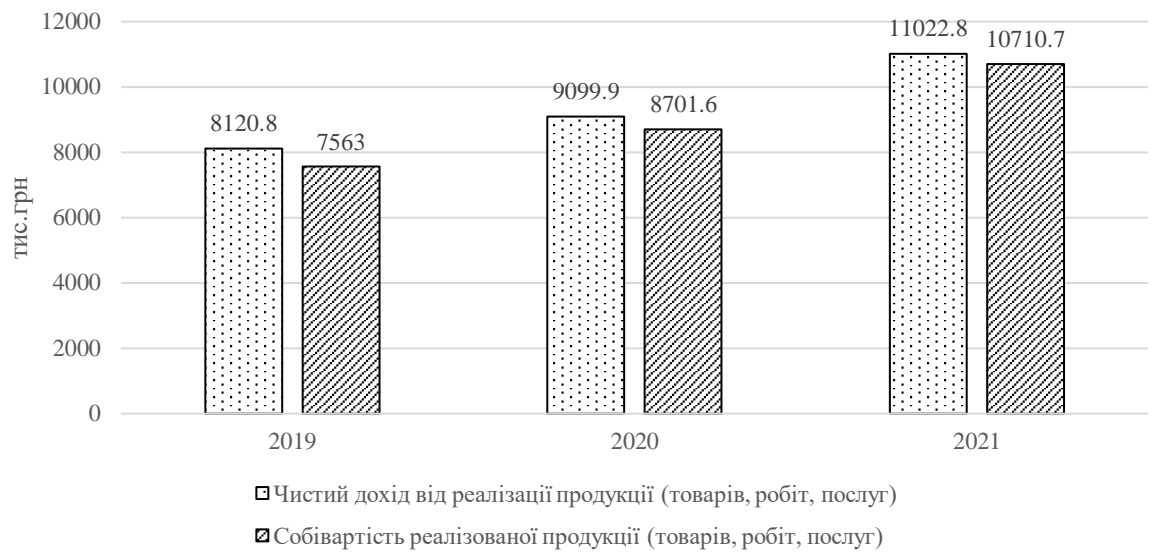

Рисунок 2.1 – Динаміка доходу і витрат реалізованої продукції за 2019-2021 рр.

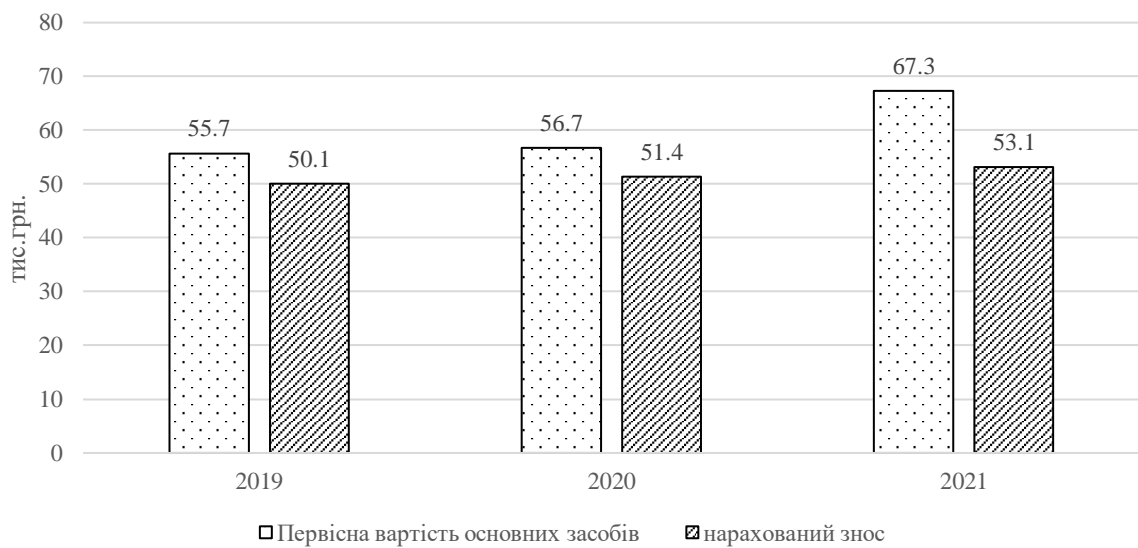

Рисунок 2.2 – Знос основних засобів за 2019-2021 рр.

Аналіз фінансових показників ТОВ «АСВ ЦЕНТР» свідчить про те, що підприємство перебуває у досить стабільному економічному стані та поступово покращує свої виробничо-фінансові результати, хоча спостерігається тенденція до зниження прибутку (рис.2.3, 2.4).

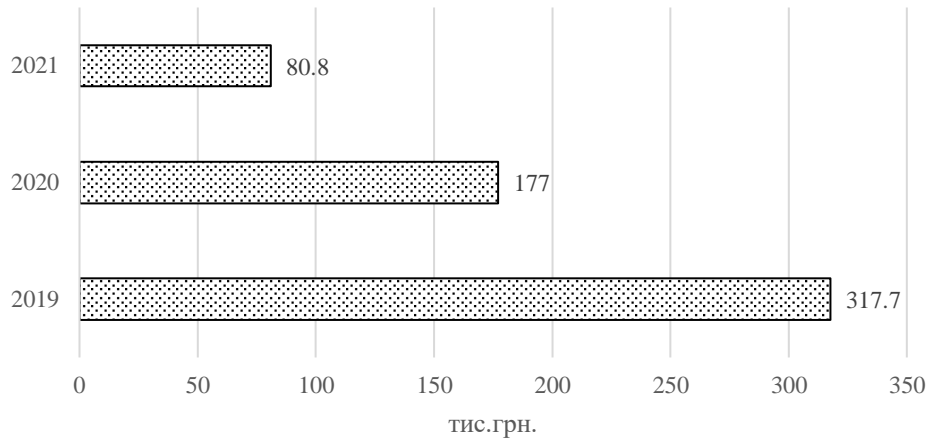

Рисунок 2.3 – Зміна прибутку за 2019-2021 рр.

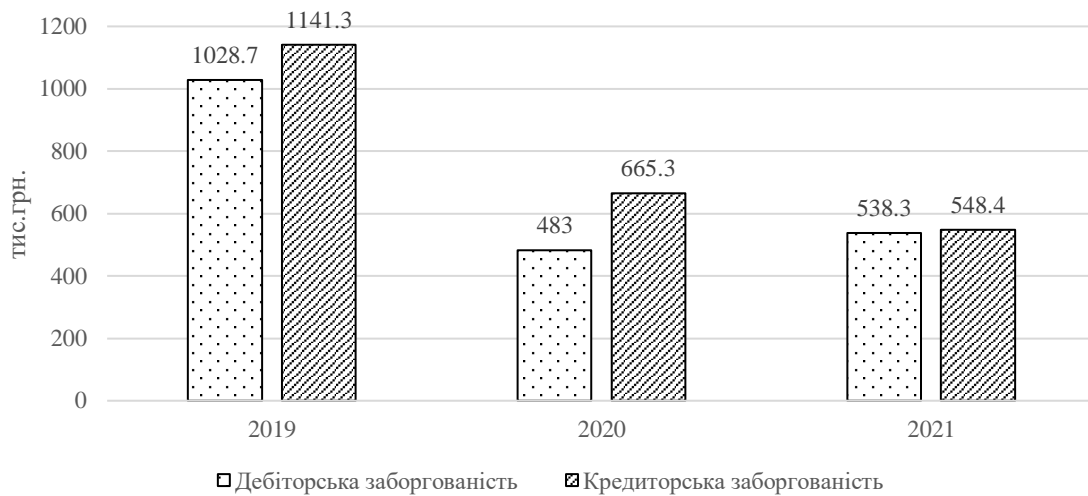

Рисунок 2.4 – Дебіторські і кредиторська заборгованість за 2019-2021 рр.

Підсумуємо наведені коефіцієнти з таблиці 2.1 і обчислимо основні техніко-економічні показники ТОВ «АСВ ЦЕНТР».

Таблиця 2.1 – Основні показники загальної діяльності

показник	2019	2020	ВІДХИЛЕННЯ		2021	ВІДХИЛЕННЯ	
			Абсол., Од..	Віднос., %		Абсол., Од..	Віднос., %
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	12,95	12,03	-0,92	-7,10	21,58	9,55	79,38
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	7,48	10,07	2,59	34,63	18,15	8,08	80,24
Коефіцієнт покриття	1,71	2,44	0,73	42,69	1,95	-0,49	-20,08
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,98	1,26	0,28	28,57	0,96	-0,3	-23,81
Коефіцієнт оборотності активів	5,06	4,39	-0,67	-13,24	5,08	0,69	15,72

У 2021 році кредиторської заборгованості зменшилася, що свідчить про значне покращення у швидкому розрахунковому процесі підприємства з кредиторами.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів до поточних зобов'язань у 2021 році становив майже 2, що свідчить про здатність підприємства ефективно врегулювати зобов'язання.

Розмір ліквідних активів у 2021 році збільшився на 1 гривню заборгованості, це позитивний відгук для виробничого стану ТОВ «АСВ ЦЕНТР».

У 2021 році 1 гривня реалізації ТОВ «АСВ ЦЕНТР» вдалося вкласти більше гривні у свої активи, що відзначається на показнику (рис. 2.5). Аналіз фінансових показників компанії є критичним інструментом для оцінки її фінансового стану. Ця інформація є ключовою для інвесторів, кредиторів, керівництва і всіх, хто цікавиться фінансовою стійкістю і здатністю підприємства до утримання стабільності.

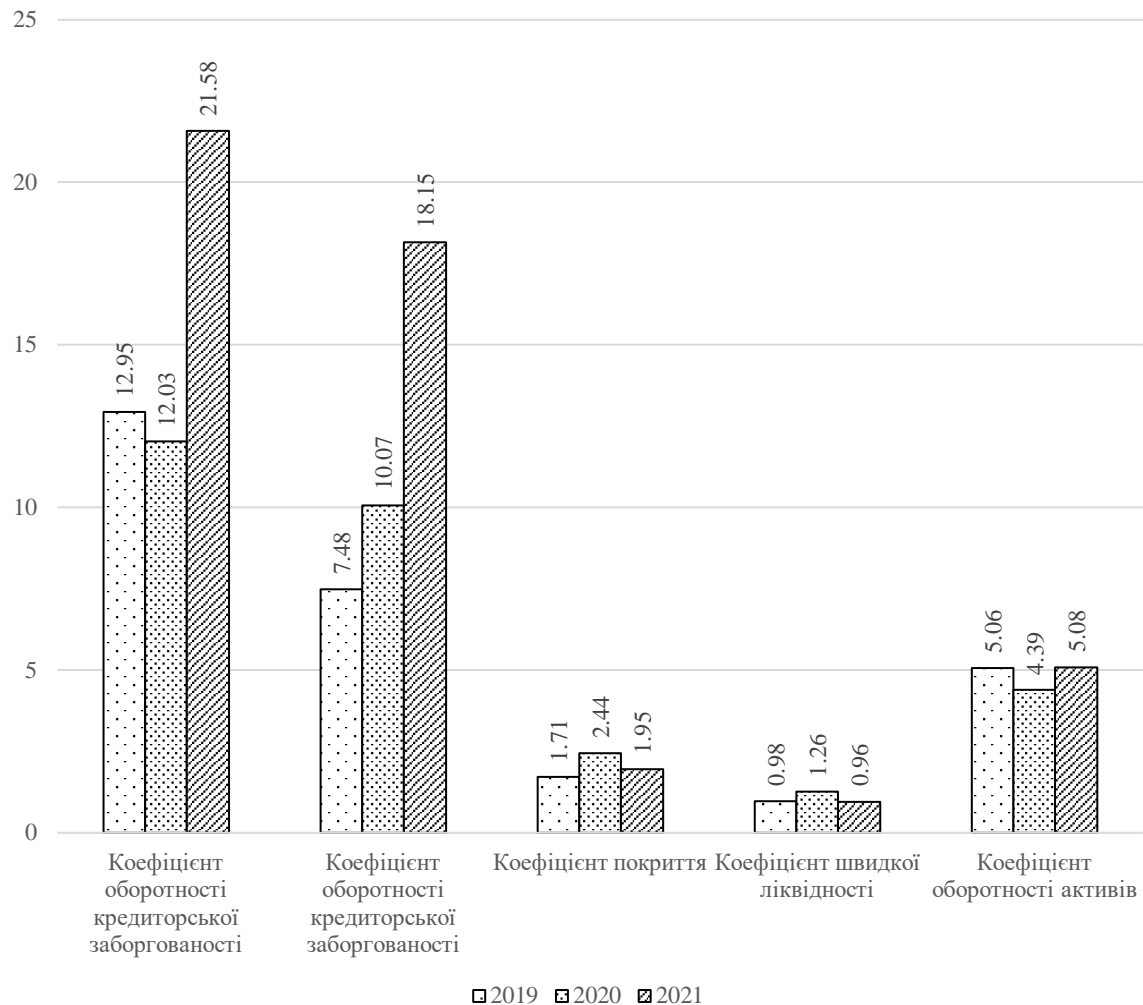

Рисунок 2.5 – Динаміка коефіцієнтів оборотності

Після аналізу економічних показників ТОВ виникає висновок, що підприємство демонструє стабільне економічне становище і має потенціал для покращення своєї виробничої діяльності.

Загальний аналіз показників дозволяє керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо стратегій розвитку, інвестицій, фінансування та управління ризиками, що забезпечує стійкість та успішність діяльності підприємства в довгостроковій перспективі.

2.2. Організація обліку фінансових результатів в ТОВ «АСВ ЦЕНТР»

У вигляді прибутку фінансовий результат є основною метою діяльності будь-якого підприємства в економіці і показником його ефективності. Фінансові звіти відображають інформацію на підприємстві і призначено для оцінки рівня фінансової результативності. Крім того, вона виступає основним джерелом інформації для потенційних партнерів підприємства.

Відображення у фінансовій звітності, визнання та оцінка фінансового результату у бухгалтерському обліку визначаються НП(С)БО, НП(С)БО 15, П(С)БО 16. Ці стандарти застосовуються до всіх підприємств і організацій, за винятком банків і бюджетних установ [55].

За Законом України, організація обліку підпорядковується власникові (власникам) чи уповноваженому органу (посадовій особі) згідно з вимогами законодавства та установчих документів. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, точне відображення всіх господарських операцій у первинних документах, зберігання та обробку документації, реєстрів і звітності покладається на власника або уповноважений орган (посадову особу), яка керує організацією.

Для забезпечення бухгалтерського обліку у ТОВ «АСВ ЦЕНТР» існує бухгалтерський відділ, який складається з трьох спеціалістів з різними функціональними обов'язками. Відповідно до їхніх напрямків роботи:

Головний бухгалтер забезпечує загальний контроль за веденням бухгалтерського обліку і здійснює координацію роботи всього підрозділу.

Заступник головного бухгалтера спеціалізується на обліку коштів у касі і банку, виконанні розрахункових операцій та контролі за підзвітними сумами. Також він відповідає за фінансове планування і забезпечення дисципліни у справах платежів.

Один з бухгалтерів здійснює облік виробітку і розрахунків з персоналом, включаючи заробітну плату, взаєморозрахунки з депонентами і фінансовими установами, податкові утримання, а також складання звітності про використання

фонду оплати праці.

Інший бухгалтер веде облік матеріальних цінностей, контролює їхні придбання та витрати, а також моніторить стан складського обліку.

Кожен співробітник підрозділу має чітко визначені обов'язки, що дозволяє ефективно організовувати і контролювати всі аспекти фінансового обліку у компанії.

Головний бухгалтер в ТОВ відповідає за весь облік і звітність компанії, забезпечує складання податкових накладних, контролює фінансові операції та здійснює компетентний бухгалтерський облік. Він також відповідає за підготовку звітів і взагалі за фінансову діяльність підприємства.

Всі співробітники, які зайняті в обліковій та звітній діяльності, підпорядковуються головному бухгалтеру та призначаються на посади керівником підприємства на рекомендацію головного бухгалтера.

Наказ про облікову політику ТОВ «АСВ ЦЕНТР» встановлює основи організації бухгалтерського обліку, зокрема щодо відображення фінансових результатів. У ньому зазначені наступні аспекти:

- Порядок формування та визнання доходів.
- Принципи оцінки витрат та визнання фінансових витрат.
- Правила складання фінансової звітності та використання фінансових показників.
- Вимоги до ведення первинної облікової документації та звітності.
- Обов'язки і відповідальність бухгалтерського підрозділу у виконанні бухгалтерських процедур.

Цей наказ визначає ключові аспекти, що регулюють облікову політику підприємства, спрямовані на забезпечення точності, достовірності та відповідності бухгалтерського обліку усім чинним нормативно-правовим актам.:

На підприємстві залучено для обліку витрат 9 клас рахунків.

На підприємстві фінансовий результат обліковується на рахунках «Фінансові результати» 79 та «Нерозподілені прибутки» 44. Рахунок «Фінансові результати» 79 є збирально-розподільчим і закривається на кінець звітного

періоду, якщо його сальдо нульове. У такому випадку рахунок 44 буде пасивним і відображається в пасиві баланс.

На рахунку «Фінансові результати» 79 зареєстровані окремими субрахунками результати фінансових операцій та загальної діяльності.

Субрахунки Рахунку «Фінансові результати» 79:

«Результат операційної діяльності» 791;

«Результат фінансових операцій» 792;

«Результат іншої звичайної діяльності» 793;

«Результат надзвичайних подій» 794.

В таблицях 2.2, 2.3, 2.4 наведено бухоблік та рахунки

Таблиця 2.2 – Бухгалтерські проведення з фінансових результатів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Віднесено на результат операційної діяльності дохід від реалізації готової продукції	701	791	856131,97
2	Віднесено на результат операційної діяльності дохід від реалізації товарів	702	791	110968,00
3	Віднесено на результат операційної діяльності дохід від реалізації робіт і послуг	703	791	4250,00
4	Віднесено суму вирахувань з доходу на фінансовий результат	791	704	323,92
5	Віднесено на результат операційної діяльності дохід від реалізації інших оборотних активів	712	791	957 975,00
6	Віднесено на результат операційної діяльності собівартість реалізованої готової продукції	791	901	8 277 64,49
7	Віднесено на результат операційної діяльності собівартість реалізованих товарів	791	902	1071552,50
8	Віднесено на результат операційної діяльності собівартість реалізованих робіт і послуг	791	903	59 23,00
9	Віднесено на результат операційної діяльності адміністративні витрати	791	92	110,21
10	Віднесено на результат операційної діяльності витрати на збут	791	93	234 60,14
11	Віднесено на результат операційної діяльності собівартість необоротних активів і груп вибуття, які утримувалися для продажу	791	943	95758,93
12	Віднесено на результат операційної діяльності сумнівні та безнадійні борги	791	944	87,03
13	Віднесено на результат операційної діяльності інші витрати операційної діяльності	791	949	20208,7
14	Відображено податок на прибуток	791	981	12134,00
15	Віднесено на результат операційної діяльності інші доходи від операційної діяльності	719	791	1339,09
16	Визначено нерозподілений прибуток	791	441	295167,62

Таблиця 2.3 – Бухгалтерські проведення (кореспонденція рахунків) з обліку результатів фінансової діяльності

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Віднесено на результат фінансових операцій відсотки за кредит	792	951	4555,09
2	Віднесено на результат фінансових операцій відсотки одержані	732	792	0,08
3	Визначено нерозподілений прибуток	792	441	0,50

Таблиця 2.4 – Обліку результатів іншої діяльності

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Віднесено на результат іншої звичайної діяльності списання необоротних активів	793	976	11,0
2	Віднесено на результат іншої звичайної діяльності інші витрати діяльності (часткове списання боргу за договором комісії на покупку)	793	977	600 000,00
3	Визначено нерозподілений прибуток	793	441	11,00

На підприємстві відсутній облік фінансових результатів з надзвичайних подій.

Відповідно до пункту один статті дев'ять Закону України, первинні документи це база для бухгалтерського обліку господарських операцій, які реєструють здійснення цих операцій. Вони повинні бути складені в момент проведення господарської операції або найближчим часом після її завершення. Для правильного оформлення документів необхідно заповнити всі їх реквізити та отримати всі необхідні резолюції, візи, печатки і штампи.

Первинні документи мають включати обов'язкові реквізити, які забезпечують їх правильне оформлення та достовірність. Серед цих реквізитів є назва підприємства, документ, назва самого документа, точна дата і місце його

складання. Важливим є також зазначення змісту та обсягу господарської операції, а також одиниці виміру, що використовуються в цій операції.

Крім того, в документі має бути чітко вказано посади та прізвища осіб, які беруть безпосередню участь у здійсненні господарської операції, а також особистий чи електронний підпис, який підтверджує правомірність цих осіб у здійсненні операції. Ці дані необхідні для ідентифікації та підтвердження осіб, відповідальних за кожну конкретну господарську операцію.

Документування операцій з собівартості на підприємстві має свої особливості, оскільки для них не існують стандартних форм. Кожний вид витрат вимагає свого підтвердження. Наприклад, використання матеріалів та запасів лише за належно оформленими документами на їх списання (наприклад, накладні-вимоги).

У ТОВ «АСВ ЦЕНТР» витрати з фонду оплати праці, видатки з соціального страхування оформляються у спеціальних розрахункових відомостях. Вони є складовою частиною загальних витрат підприємства. Крім того, вартість послуг, які надаються підприємству, фіксується за допомогою рахунків-фактур та акт виконання робіт.

Однією з ключових складових загальних витрат у діяльності ТОВ «АСВ ЦЕНТР» є собівартість реалізованої продукції. Для підтвердження цієї собівартості використовується документальне оформлення операцій з придбання товарів. Акт приймання-передачі товарів містить підписи відповідальних осіб вантажовідправника та вантажоодержувача, які підтверджують доставку товарів, і є завіреними відповідними печатками.

Для оформлення доставки товарів у ТОВ «АСВ ЦЕНТР» використовується товарно-транспортна накладна. Вона використовується у разі автомобільних перевезень і залізничних відправлень. Товарно-транспортну накладну заповнює вантажовідправник. У цьому документі зазначаються дані про транспортний засіб, водія і перевізника, а також відповідні реквізити відповідних організацій. Також в накладній вказується довіреність на отримання вантажів, інформація про вантаж, підпис бухгалтера (головного бухгалтера або іншої відповідальної

особи за бухгалтерський облік). У ТТН присутні інформація експедитора, що несе відповідальність за вантаж під час транспортування, і відповідальна особа що отримала вантаж на склад. Таким чином, товарно-транспортна накладна є основним документом, що реєструє інші операційні витрати.

Витрати ТОВ «АСВ ЦЕНТР» включають адміністративні витрати, інші операційні витрати і податок на прибуток. Кожна з цих категорій витрат підтверджується відповідними первинними документами.

Адміністративні витрати оформлюються через внутрішні документи, які фіксують здійснення різних адміністративних витрат, таких як витрати на оренду офісних приміщень, комунальні послуги, оплату персоналу адміністративного відділу тощо.

Витрати на збут підтверджуються звітами і рахунками-фактурами за послуги маркетингу, реклами, транспортування продукції тощо.

Інші операційні витрати включають в себе різноманітні витрати на виробництво або надання послуг, оформлюються відповідними документами про закупівлю матеріалів, інструментів, обладнання тощо.

Податок на прибуток підтверджується фіскальними документами, включаючи податкові накладні та звіти про податкові витрати.

Таким чином, кожен вид витрат на ТОВ «АСВ ЦЕНТР» має свої унікальні первинні документи, які підтверджують їх здійснення і розрахунки.

Витрати підприємства збираються на рахунках класу «Витрати діяльності» 9. Цей клас рахунків включає в себе витрати, які мають на меті зменшення доходів звітного періоду.

Матеріальні витрати накопичуються, ТОВ «АСВ ЦЕНТР» використовує первинний документ – акт списання ТМЦ. У цьому акті фіксується місце зберігання і причина списання. Документ затверджує директор і підписується головою та членами комісії.

Крім акту списання, первинними документами, які підтверджують матеріальні витрати, є виписка з банку, накладна, рахунок, та інші відповідні документи. Щомісячне списання загальновиробничих витрат відповідно до

розподілу оформляється довідкою бухгалтерії.

В ТОВ «АСВ ЦЕНТР» витрати на ФОП та соціальні відрахування фіксуються за допомогою розрахунково-платіжних відомостей, що формуються на основі робочих табелів. Вони відображають відпрацьований час працівників.

Документи первинного обліку виконаних робіт відправляють в бухгалтерію у визначений період – щотижня або щоденно – для подальшої обробки та нарахування заробітної плати. Регулярне надходження цих документів сприяє плавному роботі облікового персоналу, якісній обробці даних, своєчасному внесенню записів в облікові реєстри та вчасному складанню фінансової звітності.

У розрахунково-платіжних відомостях зазначається перелік працівників щодо відпрацьованого часу та нарахованої заробітної плати. Цей документ підписує керівник підприємства та головний бухгалтер.

На рисунку 2.6 зображено послідовність документального оформлення операцій, що стосуються обліку фінансових результатів у діяльності ТОВ

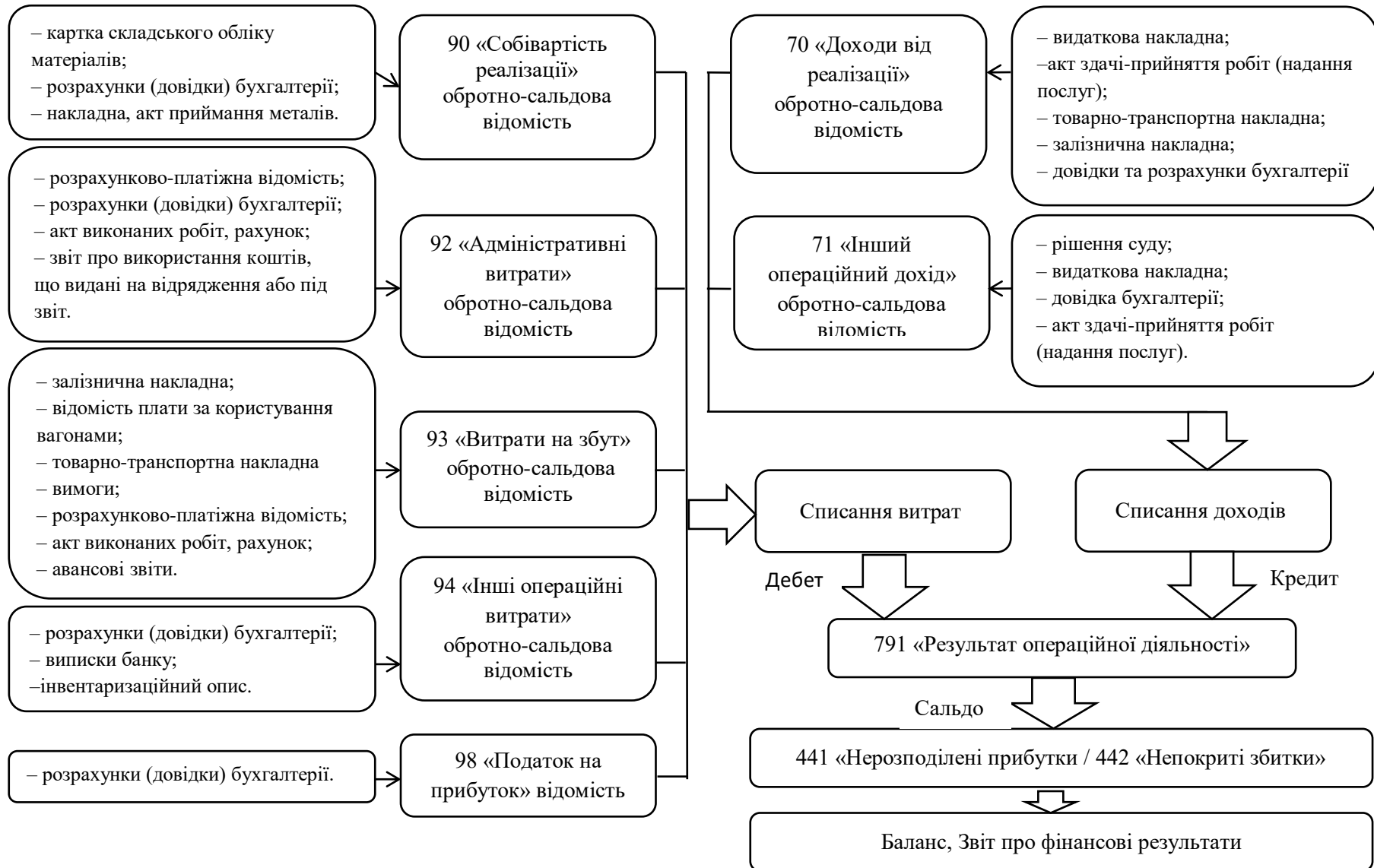

Рисунок 2.6 – Документообіг з фінансового результату діяльності

Документація що відображає витрати акумулюється у бухгалтерії для подальшого відображення в ОСВ. «Головна книга» заповнюється на базі інформації з цих відомостей.

Реєстрація доходів від реалізації – використовуються різноманітні первинні документи. Серед них – рахунки, ТТН, видаткові документи, акти виконаних робіт і розрахунки бухгалтерії.

Фінансові доходи (інші) обліковується за допомогою первинних документів. Основою цих доходів в бухгалтерському обліку є прибуткові касові ордери, договори, акти ліквідації, акти приймання-передачі, акти

На рисунку 2.7 представлений процес документування фінансових операцій у діяльності ТОВ «АСВ ЦЕНТР».

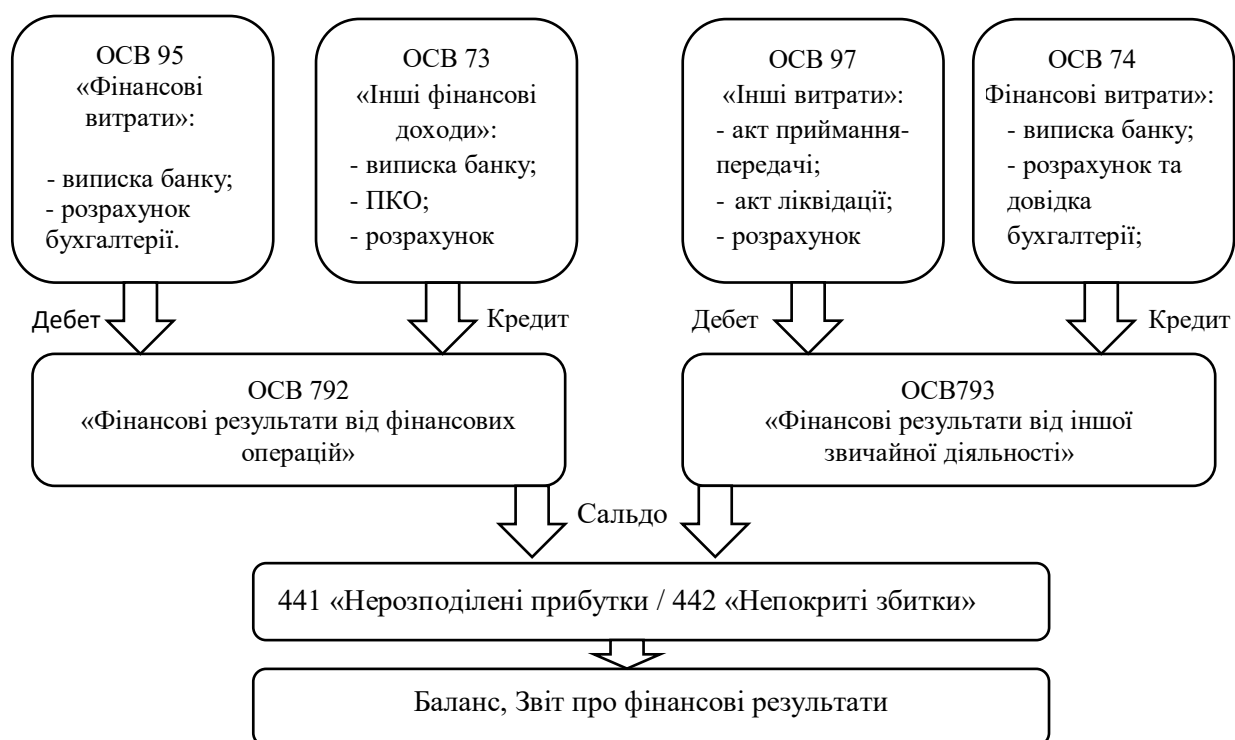

Рисунок 2.7 –Документооборот формування прибутку.

Умови ринкових змін, що призводять до зростання складності та обсягу господарських зв'язків, на ТОВ "АСВ ЦЕНТР" вимагають покращення організації бухгалтерського обліку. Це включає підвищення рівня економічних знань і професійної кваліфікації всіх співробітників, які

займаються обліком.

2.3. Порядок проведення аудиту фінансового результату на підприємстві та шляхи вдосконалення обліку

В умовах ринкової економіки основу економічного розвитку підприємства становить прибуток. Тому одним з важливих напрямків є аудит на підприємстві є контроль фінансових результатів діяльності підприємства.

Фінансові результати діяльності підприємства є найважливішим показником, що зв'язує всі сторони виробничої і фінансової діяльності у звітному періоді.

Аудит припускають ретельний і безперервний процес виконання контрольних процедур, сприяють своєчасному виявленню помилок, націлюють співробітників на кваліфіковане виконання своїх обов'язків. Він включають окремі адміністративні дії зі спостереження за виконанням всіх процедур контролю, результати яких подаються у вигляді звітів, доповідних записок.

Аудит здійснюється шляхом складання і перевірки показників фінансової звітності.

Предметом аудиту є: Дохід від реалізації робіт, послуг, товарів та інші доходи та витрати, валові витрати з метою оподаткування.

Джерелами перевірки доходів і витрат є:

- Баланс (ф 1);
- Форма №2;
- Декларація про прибуток підприємства;
- Первинні документи на реалізацію;

На підприємстві ведуться реєстри аналітичного та синтетичного обліку, що включають головну книгу, журнали-ордери та відомості по доходам і витратам.

У процесі аудиту посадові особи керуються Законом України, законодавством про фінансово-господарської діяльності юридичних та фізичних осіб, іншими нормативно-правовими актами з обліку і звітності, бізнес-планом і розрахунками до його обґрунтування, а також Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», НП(С)БУ 16 «Витрати» [55].

Основна мета аудиту полягає в перевірці коректності відображення фінансових результатів діяльності підприємства у фінансовій звітності, а також в своєчасності і повноті сплати податків. Крім того, важливо перевірити правильність розподілу прибутку, створення резервного та інших видів капіталу.

Аудит фінансового результату господарської діяльності ТОВ «АСВ ЦЕНТР»:

1 Правильне визначення чистого доходу від реалізації товарів, робіт і послуг основного виду діяльності передбачає перевірку коректного відображення доходів (виручки) та витрат на рахунках бухгалтерського обліку, спрямованих на отримання цього доходу. При включенні доходу (виручки) в Звіт про фінансові результати важливо переконатися, що він відповідає таким умовам визнання доходу:

- надання покупцеві права власності на продукцію, відбулася.
- Після передачі продукції підприємство не керує чи контролює.
- достовірно визначено об'єм доходу.
- Підприємство має впевненість у збільшенні своїх економічних вигод в результаті відповідної операції.
- достовірно визначені суми витрат, які супроводжують цю операцію.

Важливо враховувати, що суми передоплати за продукцію, авансу та доходу від бартерних операцій не визнаються доходом і не відображаються в Формі два звіту про фінансові результати.– покупцеві передані ризики на продукцію;

- підприємство не контролює реалізовану продукцію;

- чи достовірно визначено суму доходу;
- впевненість підприємства про збільшення економічних вигод;
- визначено витрати, пов'язані з цією операцією.

При визначенні суми доходу потрібно не забувати, що сума передоплати за продукцію, сума авансу, а також дохід при здійсненні бартерних операцій доходами не визнаються і в Формі 2 не відображаються.

2 Перевірка операційних доходів і витрат.

До складу операційних доходів (інші), зокрема включаються:

- дохід від іноземної валюти;
- дохід від реалізації виробничих запасів МБП і т.п. ;
- дохід від оренди майна (крім фінансової);
- дохід, отриманий у вигляді штрафів;
- дохід від відшкодування збитків;
- дохід від списаних активів ;
- кредиторська заборгованість після закінчення терміну позовної давності.

При відображенні доходів, отриманих в результаті операцій, які оподатковуються ПДВ, слід пам'ятати, що вони відображаються без ПДВ.

У складі інших операційних витрат (стор. 090 ф. 2) наступні витрати:

- собівартість реалізованої іноземної валюти;
- балансова вартість, реалізованих виробничих запасів, товарно-матеріальних цінностей;
- сумнівні та безнадійні борги;
- втрати, пов'язані з уцінкою запасів;
- визнані штрафи, пені, неустойки;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення (дитячі садки, турбази, піонерські табори і так далі).

Для перевірки відрахувань до резерву сумнівних боргів необхідно виявити, чи є активи звірки розрахунків, аналізуються чи причини неплатежів, перевіряються терміни виникнення заборгованості. Також необхідно

перевірити, як в Наказі про облік зазначено порядок визначення величини сумнівного боргу. Ця величина, відповідно до НП(С)БО 10, може визначатися двома методами:

- платоспроможність дебіторів;
- дебіторська заборгованість.

Крім цього, перевірки підлягають різноманітні елементи операційних витрат.

3 Перевірка доходів і витрат фінансової та інвестиційної діяльності.

Відображення фінансових доходів з метою визначення фінансового результату у вигляді доходу від участі в капіталі, отриманих дивідендів від інших підприємств, отриманих відсотків за облігаціями та іншими цінними паперами призводить до збільшення розміру і складу власного капіталу, тому контроль в цьому напрямку має бути дуже ретельним.

У цьому випадку перевіряється повнота отримання, і відображення на рахунках бухгалтерського обліку прибутку від фінансових операцій.

При перевірці доходів, які отримані від реалізації фінансових активів доходи відображаються у Формі 2 без ПДВ.

Перевірка фінансових витрат полягає в перевірці правильного відображення відсотків за кредит банку, які обліковуються на рахунку 951 «Відсотки за кредит», і своєчасного їх нарахування у відповідному періоді.

При перевірці інших витрат необхідно перевірити правильність включення в цю статтю наступних видів витрат:

- балансова вартість реалізованих фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів;
- втрата від зменшення вартості необоротних активів;
- втрата від списання залишкової вартості ліквідованих НА;
- пов'язані з ліквідацією НА (розробка, демонтаж).

При перевірці витрат, пов'язаних з уцінкою і ліквідацією необоротних активів необхідно уточнити наявність наказів на проведення цих господарських операцій.

4 Перевірка визначення показника чистого прибутку (збитку).

Чистий прибуток розраховується як сума доходів і витрат.

З метою контролю показник отриманого чистого прибутку або збитку звіряються з обліковими даними:

- чистий прибуток – за дебетом «рахунка 79» в кореспонденції з кредитом субрахунку «Прибуток нерозподілений» 441;
- чистий збиток – за кредитом «рахунка 70» — з дебетом субрахунку «Непокриті збитки» 442.

Завершується перевірка фінансових результатів виявленням чинників, які вплинули, в першу чергу негативний, на прибуток.

Після перевірки достовірності облікових і звітних даних зіставляється фактично отримана сума чистого прибутку з плановим рівнем, визначається виконання плану по прибутку (якщо він такий є на підприємстві), за рівнем рентабельності.

Питання аудиту до перевірки бухгалтерського обліку і аудиту фінансових результатів стосуються оцінки точності, повноти та достовірності фінансової звітності підприємства. Перелік питань допомагає аудиторам виявляти потенційні ризики, недоліки в облікових процедурах і забезпечувати відповідність звітності нормативним вимогам. Нижче наведені основні питання аудиту, які слід враховувати при перевірці бухгалтерського обліку і аудиту фінансових результатів (додаток Г).

На підставі тестування визначаються об'єкти підвищеної уваги при плануванні контрольних процедур.

Аудит фінансових результатів здійснюється відповідно до укладеного договору з клієнтом. Основним завданням аудитора є надання об'єктивних відповідей на питання, які виникають згідно з узгодженою аудиторською програмою.

Аудитор проводить оцінку системи обліку і внутрішнього контролю з метою розуміння процесу підготовки облікової інформації і отримання переконливих даних щодо її надійності. В рамках цього процесу він перевіряє

бухгалтерську звітність підприємства, щоб забезпечити відповідність нормативним актам і достовірність фінансового стану на цих об'єктах.

Завдання аудиту доходів, витрат і фінансових результатів включає кілька ключових аспектів:

- Спостереження за формуванням облікових і звітних показників підприємства в цілому.
- розподіл витрат на НЗП та готову продукцію.
- Достовірне відображення витрат в оперативному і бухгалтерському обліку виробничих одиниць, таких як цехи, дільниці, бригади і інші підрозділи.
- Посилення контролю за непродуктивними і нераціональними витратами.
- Виявлення потенційних резервів для зниження собівартості послуг.

Це спрямовано на забезпечення ефективного управління витратами та оптимізацію виробничих процесів підприємства.

Під час аудиту доходів, витрат і фінансових результатів важливо зосередитися на кількох ключових аспектах:

- Аналіз постановки та достовірності ведення обліку, щоб з'ясувати, яким чином бухгалтерські працівники виконують свої обов'язки щодо контролю всіх операцій з витрачання коштів.
- Перевірка реальності відображення операцій в бухгалтерському обліку на об'єктах і перевірка якості первинних документів та їх зберігання.
- Особлива увага приділяється роботі внутрішнього аудиту, оскільки він є важливим елементом забезпечення ефективності внутрішнього контролю.

Забезпечує точність і достовірність фінансової звітності підприємства та зменшити ризики виникнення помилок чи недоречностей у фінансовому обліку.

Завданням аудиту доходів, витрат і фінансових результатів є активний вплив на процеси виробництва та надання послуг з метою інтенсифікації їх, виконання завдань з випуску якісної продукції, її реалізації та зменшення собівартості, попередження різного роду втрат і інших негативних явищ.

При аудиті необхідно керуватися основними положеннями по складу витрат, що включаються в собівартість продукції (робіт, послуг) на підприємствах України, стежити за їх змінами. Наприклад, витрати, які включаються в собівартість продукції, і ті які не включаються.

Перевірка собівартості продукції є критичним етапом для оцінки загального стану підприємства. Для виявлення відхилень у собівартості за різними ділянками та конкретними видами продукції необхідно провести аналіз звітів, калькуляцій, бухгалтерського обліку і первинних документів. Цей процес дозволяє зрозуміти, наскільки ефективно використовуються ресурси підприємства та якість його виробничих процесів.

Аудит проходить через кілька ключових етапів, які об'єктивну оцінку фінансової діяльності підприємства і впевненість в достовірності його фінансових звітів:

Планування – визначаються обсяг і завдання аудиту, а також розробляється стратегія його проведення.

Збір та аналіз інформації – аудитори збирають необхідні дані та проводять їх детальний аналіз для оцінки достовірності бухгалтерського балансу та фінансових звітів.

Складання висновку – аудитори формують свій висновок щодо фінансового стану компанії на основі зібраної і проаналізованої інформації.

Аудиторська перевірка починається з детального розуміння діяльності економічного суб'єкта, досягнутого аудиторською організацією. Основною метою цього планування є організація ефективного та економічно обґрунтованого аудиту.

Аудиторська фірма провела зустрічі з керівництвом підприємства для обговорення майбутніх робіт. Під час цих зустрічей було оглянуто виробничі

процеси, проаналізовано річні звіти, інформацію про збори акціонерів, внутрішні фінансові звіти та матеріали внутрішнього аудиту.

Аудиторська фірма отримує повний обсяг інформації та підготуватися до ефективного проведення аудиторської перевірки, забезпечуючи надійність та достовірність результатів.

Для здійснення аудиторських робіт обов'язковою є наявність програми аудиту. Ця програма включає перелік конкретних тем, видів або напрямків, які підлягають перевірці, а також визначає час проведення, масштаби і види аудиторських процедур.

Програма аудиту є важливим інструментом організації аудиторських робіт. Вона визначає робочий план і набір дій, які необхідно виконати для ефективного і систематичного перевірки різних аспектів діяльності суб'єкта перевірки.

Аудиторський висновок не є гарантією того, що всі можливі фактори, що можуть впливати на бухгалтерську звітність, були ідентифіковані або враховані аудиторською фірмою. Він не повинен розглядатися економічним суб'єктом або зацікавленими сторонами як гарантія відсутності інших важливих обставин.

Якщо після аудиторської перевірки економічний суб'єкт виправив істотні недоліки і порушення в бухгалтерському обліку, дотримався законодавства і вніс відповідні корективи в бухгалтерську звітність, то аудиторський висновок не має включати посилання на ці зміни. Види ризику: підприємницький і аудиторський.

Аудитор може зазнати невдачі через конфлікт з клієнтом – підприємницький ризик, навіть якщо аудиторський висновок є позитивним.

Аудиторський ризик говорить про те, що аудитор може зробити висновок про те, що фінансова звітність клієнта складена правильно, а взагалі вона містить помилки.

Аудиторський ризик складається з кількох компонентів. Для кращого розуміння цих складових розглянемо аудиторський ризик через спрощену

модель:

$$ПАР = СРК \times РК \times РН, \quad (2.1)$$

де: ПАР - прийнятний аудиторський ризик (відносна величина). Виражає міру готовності аудитора визнати той факт, що фінансова звітність може містити суттєві помилки після того як вже завершений аудит і дано позитивний аудиторський висновок;

СРК – власний ризик клієнта (відносна величина). Висловлює ймовірність існування помилки, перевищує допустиму величину, до перевірки системи внутрішньогосподарського контролю;

РК – ризик контролю (відносна величина). Висловлює ймовірність того, що існуюча помилка, що перевищує допустиму величину, не буде ні відвернена, ні виявлена в системі внутрішньогосподарського контролю;

РН – ризик невиявлення (відносна величина). Висловлює ймовірність того, що застосовувані аудиторські процедури і що підлягають збору докази не дозволять виявити помилки, що перевищують допустиму величину.

Для визначення прийнятного аудиторського ризику на ТОВ «АСВ ЦЕНТР» аудитор оцінив ризик контролю 75%, власний ризик клієнта 85%, ризик невиявлення 5%.

$$ПАР = (0,75 \times 0,85 \times 0,05) \times 100 = 3\% \quad (2.2)$$

Для створення ефективного плану можна застосовувати метод оцінки ризику, що полягає в визначенні ймовірності невиявлення проблем і необхідної кількості збору доказів..

Для досягнення цієї мети модель аудиторського ризику буде перетворена таким чином:

$$РН = \frac{ПАР}{ВХР \times РК} \quad (2.3)$$

Модель аудиторського ризику в даному випадку зосереджується на ризику невиявлення, оскільки він визначає необхідну кількість свідчень. Чим менший ризик невиявлення, тим більше потрібно свідчень, щоб забезпечити адекватність аудиту. Прийнятний рівень аудиторського ризику є суб'єктивним рішенням аудитора про те, який ризик він готовий прийняти. Низький рівень аудиторського ризику свідчить про бажання аудитора забезпечити більшу впевненість в відсутності суттєвих помилок у фінансовій звітності.

Власний ризик клієнта визначається аудитором і відображає ймовірність помилок у фінансовій звітності. При встановленні рівня внутрішнього ризику не враховується внутрішньогосподарський контроль, оскільки він є окремим елементом моделі аудиторського ризику, що відомий як ризик контролю.

Аудиторський ризик складається з двох основних компонентів, які визначаються аудитором під час аудиту фінансової звітності клієнта. Перший з них - ризик контролю, що оцінює ефективність системи внутрішнього контролю організації. Його завданням є запобігти або виявити помилки в звітності.

Другий компонент - ризик невиявлення. Це ймовірність того, що аудитор не виявить істотних помилок в фінансовій звітності під час аудиту, навіть якщо такі помилки існують. Цей ризик оцінюється на основі того, як добре аудиторські процедури можуть виявити такі помилки, припускаючи, що внутрішній контроль не був здатний їх виявити.

Ризик невиявлення обчислюється з урахуванням інших компонентів моделі аудиторського ризику, що включають інші можливі ризики, які можуть впливати на достовірність фінансової звітності.

Для успішного планування і проведення аудиту аудитор повинен детально ознайомитися з системами бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю організації. Це дасть йому необхідне уявлення для оцінки аудиторського ризику і розробки ефективних аудиторських процедур з метою зниження цього ризику до прийнятного низького рівня.

Аудитор повинен використовувати своє професійне судження для аналізу контрольного середовища, оцінки взаємодії директорів і керівництва, їх осведомленості та вжитих заходів з внутрішнього контролю. Важливо також визначити значимість цих аспектів для підприємства (див. таблицю 2.5).

Для розробки плану аудиторської перевірки аудитором важливо мати чітке уявлення про процедури контролю, які застосовуються в організації.

У розділі "Оцінка системи обліку" відображена інформація про попередню оцінку ризику невідповідності контролю. Це включає процес оцінки ефективності систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю підприємства, спрямований на запобігання, виявлення та виправлення суттєвих викривлень. Особлива увага приділяється оцінці системи контролю щодо тверджень, які лягли в основу підготовки фінансової звітності.

Таблиця 2.5 – Розрахунок ризику контролю

Показник	бали	Фактична надійність системи внутрішнього контролю в процентах (Фактична кількість балів / Максимальна кількість балів X 100%)
Максимальна кількість балів для підприємства, що перевіряється	100	75%
Фактична кількість балів для підприємства, що перевіряється	75	

Грунтуючись на результатах тестів контролю, аудитор повинен визначити, чи були розроблені або застосовувалися засоби внутрішнього контролю відповідно до того, що було передбачено при попередній оцінці ризику системи контролю.

Для проведення аудиту собівартості продукції аудитором була складена наступна програма (додаток Д)

Одним із шляхів вдосконалення контролю фінансових результатів є створення на підприємстві внутрішнього аудиту, який дозволить підвищити ефективність внутрішнього контролю результатів діяльності підприємства.

Система аудиту повинна бути економічно обґрунтованою, що означає, що витрати на її підтримку повинні бути нижче втрат, які може понести підприємство без такої системи. Ефективне функціонування системи внутрішнього контролю може значно зменшити витрати на проведення зовнішнього аудиту.

Програма використовувалась під час аудиту як настановчий матеріал, що визначав зміст, обсяг, методи і прийоми документального і фактичного контролю активів і пасивів підприємства.

Активи, що контролюються підприємством і отримані в результаті минулих подій, вважаються активами підприємства у поточному році, якщо їх використання призведе до отримання економічних вигод. Ці активи долучаються до балансу, якщо їх вартість визначається достовірно, і очікується, що в майбутньому будуть отримані економічні вигоди від їх використання.

Класифікація цих активів підприємства відбувається згідно з вимогами відповідних стандартів бухгалтерського обліку (НП(С)БО – Положення).

Проведений аналіз дебіторської заборгованості дозволив визнати всю дебіторську заборгованість, яка значиться в балансі підприємства в сумі 120 тисяч гривень на початок року і на кінець року, в складі активів. Виходячи з професійної думки керівництва підприємства резерв сумнівних боргів не нараховується.

На підприємстві є тільки грошові кошти в національній валюті на банківських рахунках і в касі, які відповідають критеріям визначення П(С)БО 4.

На кінець звітного періоду, вилучений і неоплачений капітал відсутній.

Резервний капітал на підприємстві не сформований, оскільки в попередніх періодах згідно рішення за рахунок фонду були покриті збитки минулих років.

З метою бухгалтерського обліку проведена класифікація зобов'язань відповідно до нормативних вимог П(С)БО 11 «Зобов'язання», на дату балансу

проведена інвентаризація зобов'язань за 2021 рік, яка підтвердила реальність розміру зобов'язань, відображених у фінансовій звітності ТОВ «АСВ ЦЕНТР».

Протягом звітного періоду підприємство не мало довгострокової заборгованості.

При аналізі короткострокових зобов'язань встановлено, що вся заборгованість є поточною, в її складі відсутні зобов'язання, які не будуть погашені з яких-небудь причин.

Найбільшу частину поточних зобов'язань становить кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, яка склала на дату балансу - 765 тисяч гривень.

Аудиторський висновок – це короткий, стислий документ. Його публікація є свідченням того, що бухгалтерський облік в цілому відповідає Законом України, методичним вимогам бухгалтерського обліку, визначеної регламентом облікової політики та є достовірним.

Аудиторський висновок оформляється на бланку аудиторської фірми яка виробляла перевірку. На бланку повинні бути вказані повне найменування фірми (прізвище аудитора), поштову адресу та номер ліцензії. У назві аудиторського висновку вказується об'єкт і предмет перевірки. Над текстом аудиторського висновку вказується місце його складання, з правого боку - дата складання висновку.

Відповідно до Закону України "Про аудиторську діяльність" (ст. 4 і ст. 21), підсумкова частина аудиторського висновку має містити підтвердження або обґрунтовану відмову у підтвердженні достовірності, повноти і відповідності чинному законодавству та вимогам бухгалтерської звітності замовника.

Залежно від змісту резолютивної частини аудиторський висновок може бути позитивним, позитивним з попередженням, позитивним з усуненими розбіжностями, негативним.

Позитивний висновок може мати місце, коли результати аудиторської перевірки свідчать, що показники конкретних форм річної звітності та статей

річного балансу за станом на певну дату істотно не суперечать первинним документам, аналітичному обліку, чинному законодавству та існуючим нормативам.

Позитивний висновок з попередженням може мати місце, коли реально існують умови, які можуть викликати суттєві зміни показників річної звітності та статей річного балансу. Такими умовами визнаються такі обставини:

- розбіжність в чинному законодавстві і тлумаченні офіційними установами;
- обмеження масштабів перевірки об'єктивними факторами;
- спростування керівництва об'єкта перевірки висновків аудитора щодо оцінки показників річної звітності або статей річного балансу.

Позитивний висновок з усуненими розбіжностями може мати місце, коли виявлені розбіжності показників річної звітності та статей річного балансу з даними первинних документів і аналітичного обліку та виявлена невідповідність показників річної звітності та статей балансу з чинним законодавством і існуючим нормативам, були усунені після завершення складання річної звітності.

Негативний висновок може мати місце, коли результати аудиторської перевірки свідчать, що показники річної звітності та статей річного балансу за станом на певну дату істотно суперечать первинним документам, аналітичному обліку, чинному законодавству та існуючим нормативам. Виявлені протиріччя мають істотне значення і не дозволяють визнати показники річної звітності та статей річного балансу достовірними, повними чи такими, які відповідають чинному законодавству та існуючим нормативам.

Аудиторський висновок підписується керівником аудиторської фірми і аудитором із зазначенням серії та номера сертифіката та засвідчується печаткою.

За результатами проведення аудиту в ТОВ «АСВ ЦЕНТР» було видано наступний аудиторський висновок (Додаток Е).

Розвиток сучасних комп'ютерних технологій змушує керівників

підприємств по-новому поглянути на робоче місце бухгалтера. Паперові носії поступово відходять з системи обліку і звітності, на зміну їм приходять комп'ютерні програми введення бухгалтерського обліку та складання звітності.

Останнім часом багато підприємств для вирішення завдань автоматизації обліку широко використовують хмарні технології.

Для вдосконалення обліку і фінансової звітності в ТОВ «АСВ ЦЕНТР» рекомендується застосування програми Bookkeeper.

Український офіс BookKeeper SaaS повністю забезпечує ресурси для проектів впровадження, технічну підтримку, навчання фахівців. Поставки рішень здійснює як центральний офіс компанії в Україні, так і компанії-учасники партнерської мережі.

Одним із шляхів вдосконалення контролю фінансових результатів є впровадження на підприємстві BookKeeper SaaS, який дозволить підвищити ефективність внутрішнього контролю результатів діяльності підприємства.

Ефективна система контролю має бути економічно обґрунтованою, оскільки вона дозволяє зменшити загальні втрати підприємства, порівняно з витратами на її підтримку. Правильне функціонування внутрішнього контролю сприяє зниженню витрат, пов'язаних з проведенням зовнішнього аудиту.

Сучасний стан нормативного регулювання процесу формування та обліку фінансових результатів викликає інтерес серед науковців для подальших досліджень у цьому напрямку. Для вирішення цієї проблеми важливо чітко визначати господарські операції в залежності від їх впливу на формування фінансових результатів. Наприклад, рахунок 79 "Фінансові результати" та рахунок 42 "Додатковий капітал" відображають відповідно прибуток (збиток) та вартість підприємства.

При створенні системи обліку фінансових результатів доцільно відокремлювати витрати та доходи, які не пов'язані з формуванням і реалізацією основних об'єктів діяльності підприємства протягом поточного

періоду.

Економічний потенціал та економічна сутність вимагають визначення походження та джерел покриття. Показники фінансового результату потрібно узгоджувати з бухобліком та податковим обліком.

В умовах сучасних криз, збирання і узагальнення даних бухгалтерського обліку виявляється недостатнім для вжиття відповідних управлінських заходів. Фінансова звітність не може функціонувати виключно як основа процесів управління.

О.І. Олійничук: [59] «обґрунтовано необхідність змін в організації та методиці обліку фінрезультатів за видами діяльності. Потрібно вводити нові субрахунки «Результат основної діяльності» 7911 та «Результат іншої операційної діяльності» 7912 до «Результат операційної діяльності» 791. Ці пропозиції сприятимуть удосконаленню структури Звіту про фінансові результати».

Формування реального прибутку на підприємстві в звітному періоді є результатом складних процесів. Для його визначення використовується система рахунків бухгалтерського обліку, яка враховує справедливую вартість активів. Цей процес включає обмін активами між сторонами, які мають необхідну інформацію, зацікавленість і діють незалежно одна від одної.

Визначення реального прибутку здійснюється на основі фінансової звітності, де він визначається як різниця між обсягом власного капіталу (чистих активів) на початок і кінець звітного періоду, перед нарахуванням дивідендів або доходів власникам.

Україна стикається з важливими проблемами визначення фінансового результату підприємства, оскільки необхідно враховувати три основні джерела: результати реалізації об'єктів діяльності, первинне визнання активів та їх переоцінку. Це вимагає впровадження нових методик і підходів до оцінки та обліку, які забезпечать точне і об'єктивне відображення реальних фінансових результатів діяльності підприємства.

Для вирішення цієї проблеми доцільно впровадити розмежування

господарських операцій відповідно до їхнього впливу на формування фінансових результатів підприємства. Наприклад, рахунок 79 «Фінансові результати» буде відображати прибуток чи збиток, які виникають в процесі створення та реалізації об'єктів діяльності. З іншого боку, рахунок 42 «Додатковий капітал» враховуватиме вартість підприємства, яка не пов'язана з цими операціями.

Дотримання такої процедури чітко визначатиме складові економічного потенціалу відповідно до їхньої природи і джерел покриття. Крім того, це сприятиме узгодженню показників фінансових результатів, які засвідчуються у бухгалтерському обліку та податкових розрахунках.

ВИСНОВКИ

В умовах сучасної економічної нестабільності більшість підприємств стикаються з невизначеністю і непередбачуваністю.

В таких умовах особливо важливо удосконалювати організацію та методику обліку й аудиту фінансових результатів суб'єктів господарювання. Фінансовий результат стає основним показником ефективності господарської діяльності.

Наукова спільнота активно досліджує проблематику трактування сутності, організації обліку, організації фінансової звітності, розрахунків прибутків, витрат і аудиту фінансових результатів. Визначення фінансового результату ґрунтується на науково обґрунтованій організації та методиці його обліку, що відповідають міжнародним стандартам фінансової звітності, хоча існують розбіжності у деяких концептуальних підходах.

Облік на підприємствах України проводиться відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку, а автоматизація цього процесу разом з розробкою методичних рекомендацій забезпечують точність, ефективність і своєчасність обліку.

Можна відзначити також те, що в ТОВ «АСВ ЦЕНТР» приділяється велика увага контролю та аналізу витрат на виробництво з метою недопущення перевищення витрат, які були закладені при підписанні контрактів на виробництво інноваційної продукції, і забезпечення достатнього рівня рентабельності по виконуваних замовлень.

Запропоновані рекомендації щодо вдосконалення обліку повинні допомогти підприємству скоротити свої витрати на виробництво продукції, до чого має прагнути кожне підприємство в ринковій конкурентному середовищі.

В ТОВ "АСВ ЦЕНТР" для забезпечення бухгалтерського обліку створено спеціалізований бухгалтерський підрозділ. Його склад включає двох бухгалтерів, економіста з фінансових питань, заступника головного бухгалтера та головного бухгалтера. Така структура призначена для

забезпечення ефективного ведення обліку, фінансового контролю та звітності в компанії.

Умови ринкового середовища ТОВ "АСВ ЦЕНТР" вимагають посилення організації бухгалтерського обліку і підвищення кваліфікації працівників для відповідного управління господарськими процесами. Крім того, контроль за фінансовими результатами підприємства визнається однією з ключових процедур, що вимагає глибоких знань і значних інтелектуальних зусиль.

На основі рекомендацій від науковців та практиків було розроблено пропозиції щодо оновлення відповідних рахунків у фінансовій звітності. Впровадження запропонованих змін спрямоване на забезпечення користувачів внутрішньої інформації найбільш повною, достовірною та об'єктивною інформацією щодо доходів, витрат, прибутків та збитків підприємства.

Аудит фінансових результатів має кілька ключових завдань:

- Оцінка ефективності облікової політики та системи внутрішнього контролю фінансових операцій.
- Пошук можливостей для зниження витрат і втрат, а також підвищення очікуваного і реального прибутку підприємства.
- Дослідження балансового прибутку, його ефективності в розподілі та використанні.
- Аналіз прибутку та вплив факторів на його розмір для уникнення майбутніх негативних наслідків.

Аудит фінансових результатів досліджується з метою уточнення завдань та об'єктів аудиторського дослідження. Цей підхід дозволяє аудитору систематично формувати свою думку щодо наданої інформації та забезпечувати точність та швидкість перевірки, правильності облікової інформації про фінрезультати підприємства, а також їх відтворення у звітності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua>.
2. Андрєєва Г.І., Андрєєва В.А. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 294 с.
3. Бабич Д.В., Касьянова А.О. Аналіз монополізації національних ринків у становленні конкурентного середовища та національної економічної безпеки в Україні. Бізнес-Інформ. 2021. № 12. С. 14-16.
4. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання : навч. посіб. Харків : Промарт, 2015. 300 с.
5. Барабась Д.О. Управління конкурентними перевагами підприємства (на прикладі підприємств швейної галузі) : дис. ... к-та екон. наук : 08.06.01 / Київ, 2003. 226 с.
6. Безверхий К. Економічна сутність поняття «фінансова звітність». Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2017. № 1-2. С. 23-34.
7. Бутинець Ф.Ф., Войланович О.П., Томашевська І.Л. Організація бухгалтерського обліку: підруч. Житомир : ПП «Рута», 2005. 528 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. Житомир : ЖІТІ, 2003. 440 с.
9. Бухгалтерський словник / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко та ін. Житомир : Рута, 2001. 224 с.
10. Верхоглядова Н.І., Левчинський Д.Л., Герасимова О.Л. Економіка і основи підприємництва в будівництві. Дніпро : Герда, 2017. 428 с.
11. Гончарук І.В. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК І ЦБ НААН України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018 № 3. (31). С. 18-34.

12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15?nreg=436-5&find=1&text=%EF%F0%E8%E1%F3%F2%EE%EA&x>
13. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. / за ред. М.В. Кужельного. Київ : А.С.К., 2005. 266 с.
14. Гриценко О. І. Тенденції та проблеми формування інтегрованої звітності суб'єктами господарювання. Молодий вчений. 2014. № 2 (05). С. 31-34.
15. Грознецька Л. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. Зб.наук праць ДЕТУТ. Сер. Економіка і управління. 2015. Вип. 32. С.198-205.
16. Гудзенко Н.М. Облік і місце фінансових результатів у звітності підприємства / Н.М. Гудзенко, М.В. Григораш // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки» - 2018. - С. 158-161.
17. Гуцаленко Л., Коцупатрий М., Марчук У. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 496 с.
18. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.
19. Жук В.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
20. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. Київ : Знання, 2007. 1072 с.
21. Замула І. В., Примак Т.С. Організація аналізу фінансових результатів в межах маркетингового дослідження конкурентних переваг. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. Економічні науки. 2016. № 2. С. 12-19.
22. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

23. Історія економіки та економічної думки : навч. посібник / Козюк В.В., Родіонова Л.А. та ін. Тернопіль : ТзОВ «Техно-граф», 2010. 624 с.
24. Камінська Т. Методологія бухгалтерського обліку та контролю як їх гносеологічний базис. Актуальні проблеми економіки, 2015. № 8 (170). С. 360- 371.
25. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз : підруч. / за ред. проф. А.Г. Загороднього. Київ : Знання, 2008. 487 с.
26. Ковальчук Т.М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. Черкаси : ЧНУ, 2011. 544 с.
27. Коваль Л.В. Аналітичні властивості фінансової звітності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2018. №31. С.193-197.
28. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (з чинними змінами та доповненнями).
29. Корягін М.В. Побудова методології бухгалтерського обліку. Економіка та держава. 2018. № 11. С. 27-32.
30. Крутова А.С. Метод бухгалтерського обліку в умовах інформаційного суспільства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2009. Вип. 1(1). С. 206-217.
31. Кузнєцова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства. Рівне : НУВГП, Рівне. 2016. 195 с.
32. Кузь В.І. Облік формування фінансових результатів та розподілу прибутку в акціонерних товариствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук :08.00.09; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир, 2011. 21 с.
33. Кузьмінський А.М., Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Київ : Вища школа, 1993. 223 с.
34. Кузьмінський Ю.А. Методологія бухгалтерського обліку в контексті реформування. Фінанси України. 2006. № 8. С. 59-64.
35. Кузьмінський Ю.А. Що таке система бухгалтерського обліку?

Бухгалтерський облік і аудит. 2006. № 6. С. 8-11.

36. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 639 с.

37. Лаговська О.А. Метод бухгалтерського обліку: зміст та структура елементів. Науковий вісник. Сер. Економіка, 2011. Вип. 32. С. 264-269.

38. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісноорієнтованого управління: теорія та методологія : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2012. 676 с.

39. Левицька А.О. Конкурентні переваги підприємства: сутність та джерела формування. Вісник Хмельницького національного університету.

2012. № 4, Т. 1. С. 51-54.

40. Лежненко Л.І. Облік і аудит формування фінансових результатів (на прикладі хлібопекарних підприємств України) : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук : 08.00.09; Київ, 2009. 20 с.

41. Любар О.О. Бухгалтерський облік як основне джерело інформації про прийняття управлінських рішень. Економіка та суспільство. 2019. Випуск 20. Режим доступу до журналу: <http://economyandsociety.in.ua/>

42. Макарчук І. М. Оцінка сучасного стану та актуальні загрози економічній безпеці в Україні. Економічний аналіз. 2015. Том 21. № 1. С. 8389.

43. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку : навч. посіб. / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2003. 476 с.

44. Михайлова Н.В. Дискусійні підходи до розподілу прибутку підприємств. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі.

45. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»
URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013?find=1&text=%EF%8.

46. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020 (дата звернення: 11.09.2019).

47. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою 2016 рік) URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodnistandarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoiu-movoju---rik?category=buhgalterskijoblik&subcategory=mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti> (дата звернення: 12.02.2019).

48. Мізюк Б. М., Пенцак Г. С. Процес формування та розподілу прибутку на підприємстві (на прикладі ЛДОНКК). Торгівля, комерція, підприємництво. 2011. Вип. 12. С. 95-98.

49. Мних Є.В. Економічний аналіз : підруч / Є.В. Мних. Київ : Знання, 2011. 630 с.

50. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

51. Мулик Т. О. Аналіз підходів до визначення сутності поняття «Ділова активність підприємства» та показників, що її характеризують. Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. Випуск 2 (07) 2017. ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». С. 280-285.

52. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за N 336/22868. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

53. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Організація обліку» для студентів спеціальності 7.03050901 «Облік і аудит» галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» усіх форм навчання / Укл. І.А. Бігдан, Г.М. Фадеева. Харків : ХІБМ, 2012. 206 с.

54. Назаренко О.В. "Організаційні аспекти формування, обліку та аналізу фінансових результатів" «Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації» (16 листопада 2023 р., м. Суми)

55. Наказ Міністерства фінансів України “Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, П(С)БО 16 “Витрати”” від 31 берез. 1999 р. № 87. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

56. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

57. Носова О. В. Інвестиційна привабливість підприємства. Стратегічні пріоритети. 2007. № 1(12). С. 120-126.

58. Облік і аудит: термінологічний словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г. О. Львів: Центр Європи, 2002. 671 с.

59. Олійничук О.І. Витрати, доходи та прибуток у системах обліку й аналізу лісогосподарських підприємств :автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2011. 20 с. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності : підруч.; за ред. Л.М. Кіндрацької. Київ : КНЕУ, 2016. 629 с.

60. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/eui/2010_2/10pm_vvzd.pdf. (дата звернення: 11.05.2019).

61. Петрук О.М. Гармонізація національних систем бухгалтерського обліку : монографія. Житомир : Рута, 2006. 420 с.

62. Плахтій Т.Ф. Розвиток системи якісних характеристик облікової інформації в Україні. Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». -№ 1-2[67]. 2017. С. 152-159

63. Плахтій Т.Ф. Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку на основі якісного підходу: монографія. Житомир: ТОВ «БукДрук», 2017. 312 с.

64. Податковий кодекс України від 02.10.2010 р. URL: <http://sfs.gov.ua/nk/spisok3/> .

65. Подолянчук О.А. Облік в системі управління витратами. Ефективна економіка. 2018. №7 [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ekonomy.nauka.com.ua

66. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : затв. наказом Мін-ва фінансів України від 24.05.95 р. № 88.

67. П (С) БО 17 «Податок на прибуток» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>

68. Правдюк Н. Л., Мулик Т.О., Мулик Я.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: обліково-аналітичний аспект: монографія Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 224 с.

69. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

70. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

71. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/ME131588>

72. Радзіховська Л. М., Іващук О. В. Сутність поняття «економічний ризик»: ретроспектива та сучасність. Економічний часопис-XXI. 2015. № 7-8(1). С. 4-7.

73. Рєпіна І.М. Підприємницький потенціал: методологія оцінки та управління. Вісник Української академії державного управління при Президентіві України. 1998. № 2. С. 262-271.

74. Скрипник М. Аналіз методики обліку фінансових результатів в умовах реформування обліку. Українська наука: Минуле, сучасне, майбутнє. Вип. 6. Тернопіль : Підручники і посібники, 2003. С. 285-289.

75. Скрипник М., Кострубіцька Н. Соціально-економічна сутність категорії «прибуток підприємства». Зб. наук. праць Державного

економікотехнологічного університету транспорту. Сер. Економіка і управління. 2013. Вип. 25. С. 287-296.

76. Следь О.М. Використання прибутку підприємства в умовах здійснення модернізації й оновлення виробництва. Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку / НАН України, Ін-т економіки промисловості; редкол.: О.І. Амоша та ін. Донецьк, 2013. С. 300-310.

77. Сльозко Т. Розвиток бухгалтерського обліку в інституційному середовищі. Вісник КНТЕУ. 2012. № 3. С. 84-93.

78. Соколова Е., Щербак А. Особливості формування фінансових результатів суб'єктів господарювання та забезпечення управління прибутками вітчизняних підприємств. Зб. наук. праць ДЕУТ. Сер. Економіка і управління. 2015. Вип. 33. С. 352-362.

79. Стаднюк Т.С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 1. С. 127-132.

80. Томчук О.Ф. Аналітичні можливості балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства. Причорноморські економічні студії. 2018. Випуск 28, Частина 2. С. 152-159

81. Третяк В.В., Гордієнко Т.М. Економічна безпека: сутність та умови формування. Економічна наука. № 1. 2010. С. 6-8.

82. Тринька Л.Я., Липчанська О.В. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. Київ : Алерта, 2013. 568 с.

83. Фірко Н., Канак Й. Економічна сутність прибутку та його місце в системі бухгалтерського обліку. Зб. наук. праць ЧДТУ. 2013. Вип. 34. Част. 1. С. 29-32.

84. Фурман І.В. Процес управління фінансовою стійкістю підприємства та шляхи його вдосконалення. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2017. № 1. С. 31-36.

85. Цивільний кодекс від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/stru> (дата звернення: 12.11.2019).

86. Чумак Л. Ф., Івченко М.М. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. Бізнес Інформ. 2018. № 9. С. 71-76.

87. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку. Вісник ЖДТУ. 2012. №1 (59). С. 229-232.